

den röde

ARBEIDEREN

Nr. 11-12 1974 2. Årg.

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund

Pris Kr. 2.00

LEIF JOHANNESSEN

LEIF JOHANNESSEN I HEISMON-
TØRENES STREIKEKOMITE
VALGTE IKKE KAPITULASJONS-
LINJA.

den røde ARBEIDEREN HAR HATT
EN SAMTALE MED HAN OM HEIS-
MONTØRSTREIKEN. SE SIDE 18

DESSUTEN BRINGER VI EN PRIN-
SIPIELL ARTIKKEL OM DE FOR-
SKJELLIGE STREIKER PÅ SIDE 6

Telefonsentralmontørene: Ingen kapitulasjon for NAF

den røde ARBEIDEREN snakket med
Bjørn Hansen og Per Schulhus fra de
streikendes P. R.-komite umiddelbart
etter bruddet i meklinga.

- Det ble brudd på våre økonomiske
krav, på spørsmål om kroner og øre.

Og vi står beinhardt på kravet om
etterbetaling.

Forts. side 17

Fraksjons- kamp i NKP

Et nytt "annet sentrum" bygges opp!

I den senere tid har det vært en hektisk
diskusjon i Frihetens spalter i forbind-
else med partisamlingen innen S. V. De
fleste debattanter har gitt uttrykk for
at det nye "samlingspartiet" må bygge
på marxismen-leninismen. Notoriske
anti-kommunister som f. eks. Tore Jarl
Bielenberg som i 60-årene var en av de
mest rabiate tilhengere av Vogts høyre

Forts. side 12

Ny lockout fra NAF

BESLUTNINGEN OM NAFs PLASS-
OPPSIGELSE AV 5300 ELEKTRIK-
ERE VIL GI NEKF ET KJÆRKOM-
MENT PÅSKUDD TIL Å KUNNE
TORPEDERE STREIKEKOMITEEN/
STREIKEN TIL TELEFONSENTRAL-
MONTØRENE VED Å PÅBEROPE
SEG "SOLIDARITET" MED DE
LOCKOUTRAMMEDE ELEKTRIK-
ERNE.

Se side 5

Kinas syn på verdens befolknings- problem

FNs befolkningskongress ble åpnet i
Bukarest den 19. august med represen-
tanter fra 130 land og områder. Den
kinesiske delegasjonen var ledet av
Huang Shu-tse med varamann Li Ting-
chuan. Huang begynte sitt innlegg med
å konstatere at den 3. verdens land i
den senere tid har oppnådd økt innfly-
telse i FN og dets organer gjennom
vedtakene på FNs spesielle 6te sesjon
som han mente representerte et nytt
stade i den Tredje Verdens land og
folks kamp mot kolonialisme, imperi-
alisme og overhøyhet. Han erklærte
at den kinesiske delegasjonen var fullt
ut rede til å bidra til å lette opprettel-
sen av en ny internasjonal orden som
Befolkningskongressen var blitt opp-
fordret til av FN.

Forts. side 14

Albanias syn på revisjonismen og arbeidet i reaksjonære fagforeninger

"AKSJONSENHET MED REVISJON-
ISTISKE PARTIER ABSOLUTT
UTILATELIG"

"ARBEIDERKLASSENS INTRESSER
KAN ALDRI BLI IVARETATT AV
REAKSJONÆRE OG BORGERLIGE
FAGFORENINGER"

Som tidligere nevnt besøkte medlem-
mer av Kommunistisk Arbeiderforbund Al-
bania i sommer. Denne reisen var av
stor betydning for forbundet, både gjen-
nom at vi fikk anledning til å reise
rundt over hele landet og se den impo-
nerende oppbyggingen både av stor-indu-
strien og utviklingen innen landbruket,
og ved at vi gjennom politiske foreles-
ninger fikk høre Albanias syn på teore-
tiske og praktiske spørsmål av avgjøren-

Forts. side 20

Vår medarbeider med psevdonymet Spet-tarore Rosso har begitt seg ut på en reise rundt om i verden. Det første reisebrevet er fra Jugoslavia:

JUGOSLAVIA

Den sosialistiske revolusjonen i 1917 var en stor seier såvel for det russiske proletariat og folk som for hele verdens folk. Sovjetunionen gikk under Lenins og Stalins sikre ledelse framover på sosialismens vei. Men etterhvert begynte borgerlige agenter å infiltrere i partiet. Etterhvert som klassekampen såvel innafør partiet som ute hos folket utviklet seg, klarte borgerskapet på nytt å ta over makten i de sosialistiske land. Det er dette Mao og det kinesiske folket har lært av når de sier at det også under sosialismen foregår klassekamp, en kamp mellom to linjer, den proletariske revolusjonære og den borgerlige kontrarevolusjonære. I de fleste østeuropeiske land, med unntak av Albania, har klassekampen resultert i at proletariatet har mistet den makten de hadde, og et nytt borgerskap har tatt over makta.

Den første sosialistiske staten som slo inn på den revisjonistiske veien ved åpent å bryte med Stalin og Komin-tern, var Jugoslavia. Etter den tid har Jugoslavia beveget seg med ilfart mot høyre, og i dag kan man helt definitivt si at Jugoslavia er et statskapitalistisk land, der revisjonistpartiet har den hele og fulle kontroll over landets politiske og økonomiske utvikling. At gjeninnføring av kapitalismen i et land fører til stagnasjon, ser en tydelig når en reiser rundt omkring i landet.

Kommer en f.eks. med tog fra Trieste, Italia, og krysser grensa mot Jugoslavia, er et reklameskilt for Pepsi Cola det første man ser. Kommer man lenger inn i landet, ser man at Cola-reklamen i Jugoslavia er vel så utbredt som i de vestlige kapitalistiske land. USA-imperialismen har allerede fått et marked for sine produkter også i Jugoslavia, seinere skulle vi få merke at det samme

var tilfelle med Bulgaria. Coca-Cola-kulturen, som er et så typisk eksempel på USAs og den vestlige verdens forfall, har nådd langt inn i de østeuropeiske land, spesielt i Jugoslavia.

Noe annet som tyder på degenerering, får en oppleve når en går av toget i Beograd. Plutselig kommer 4-5 "bærere", dvs. folk som skal hjelpe deg med bagasjen, stormende og drar til seg bagasjen din. Du følger etter ca. 10 meter til en bussholdeplass, hvor de setter alt fra seg. Dette forlanger de 10 dinarer (kr.3,50) for. Akkurat som i de kapitalistiske land henger folk seg på fremmede for å "hjelpe" dem. Når du har fått den "hjelpa" du ikke har bedt om, forlanger de betaling.

Ikke nok med dette, også tiggere kan en se på jernbanestasjoner og andre steder i de store byene. Gamle og unge folk rekker handa ut og ber om dinarer. Tigginga skjer helt åpent. Den ellers så våkne militziaen ser gjennom fingrene på denne trafikken og lar det bare skure og gå. Ved dette blir folk oppfordret til å stole på fremmede, til å la fremmede forsørge seg. Parolen om å stole på egne krefter, er med ett glemt.

Degenereringen i det jugoslaviske samfunnet rammer også ungdommen. I Zagreb f.eks., har det i de seinere år dukket opp et narkotikamiljø i byen. Det er ikke bare lettere rusmidler som hasj og marihuana som blir benyttet. Nei, til og med heroin og morfin og LSD er utbredt blant ungdommen. Flere sprøyte-narkomane er blitt innlagt på sykehus p. g.a. overdoser. Da vi var der fikk vi opplyst at det var en ung gutt som i over 1 måned hadde ligget på sykehus, og hele tida har svevet mellom liv og død, p.g.a. overdose med stoff.

Men det som gjør situasjonen tragisk er at narkotikaen er relativt lett til-

gjengelig. Selvsagt er bruk av narkotika forbudt, men etter som vi skjønner blir aldri noe effektivt gjort av myndighetene for å få slutt på denne trafikken. Stilltiende tolererer revisjonistpartiet at den jugoslaviske ungdommen langsomt, men sikkert, forfaller og går sin egen undergang i møte. Partiet satser ikke lenger på ungdommen, på den del av folket som skal bygge ut landet i framtida. Dette er det tydeligste tegnet på at revisjonismen og kontrarevolusjonen i dag har kontrollen over landet.

ARBEIDERKLASSENS LEDENDE FORTROPP ?

I "Klassekampen" nr.43 får vi vite at AKP på sin landskonferanse i november besluttet å delta i det kommende kommunevalg. "Klassekampen" forteller videre:

"Landskonferansen oppsummerte at Rød Valgallianses konsekvente enhetspolitikk foran siste Stortingsvalg var et korrekt og høvdendig svar på de sterke enhetsstrømningene i arbeiderklassen og i alle andre lag av folket etter seieren i EEC-kampen."

"Det er ikke nok å kalle seg fortropp, men en må også handle slik at alle andre tropper kan se og er nødt til å innrømme at vi går i spissen."

Lenin.

Om studiearbeidet

Kommunistisk Arbeiderforbunds grunn-sirkel i marxismen-leninismen-Mao Tse-tungs tenkning bygger på 6 møter.

1. Grunnlaget for samfunnsutviklingen og klassespørsmålet.
2. Kapitalismens politiske økonomi.
3. Staten - den herskende klasses undertrykkelsesredskap.
4. Imperialismen - kapitalismens høyeste stadium.
5. Det kommunistiske parti.
6. Kampoppgavene i dag - kampen for dagskravene og kampen for et kommunistisk parti.

Litteratur som benyttes er følgende:

Marx: Det kommunistiske manifest, kr.1.
Heftet "Politisk økonomi" utgitt av Kommunistisk Arbeiderforbunds studieutvalg, kr.3.-
Heftet "Staten" av Lenin, utgitt av Kommunistisk Arbeiderforbunds studieutvalg, kr.3.-

Heftet "Utdrag av arbeidstvistlovene og lov om lønnsnemnd i arbeidstvister", kr.1.-

"Hovedavtalen mellom LO og NAF (LO), gratis.

Heftet "Hva er imperialismen", utgitt av Kommunistisk Arbeiderforbunds studieutvalg, kr.3.-

"De økonomiske kampers lærdommer" (Strassbourgetesene), kr.4.-

Kommunistisk Arbeiderforbunds prinsipp-program og arbeidsprogram er offentliggjort i Røde Fane nr.1-1973, kr.2.-

"Den dialektiske og historiske materialisme" av Stalin (hefte Ny Dag eller Oktober), kr.4.-

J. Stalin: "Partiet" (hefte utgitt av Kommunistisk Arbeiderforbunds studieutvalg), kr.3.-

Som tilleggslitteratur kan dessuten anbefales:

Lenin: "Staten og Revolusjonen".

Marx: Lønn, pris og profitt.

"Unntakslovene og NATOs beredskapsplaner" (utg. av Kampanjen Norge ut av NATO, som hefte).

"Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid's første program."

"Sitater fra Formann Mao Tsetung" - (Den lille røde).

Møteplanene er lagt opp med flest mulige praktiske eksempler. Utgangspunktet for studiene er at teorien må anvendes i praksis hvis den skal bli en materiell kraft.

Ta kontakt med Kommunistisk Arbeiderforbund!

Organiser studievirksomhet på din arbeidsplass eller i ditt boligområde!

den røde ARBEIDEREN

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund
Postboks 2863-Kampen, Oslo 5
Postgiro: 206842

Trykk: Eget Kontor-offset.

Redaksjon:

Einar Berg
Esther Bergerud
Harald Berntsen
Line Dedichen
Egil Engeland
Kjell Hovden
Eyvind Viken

Ansvarlig: Eyvind Viken.

ABONNEMENTSPRIS:

den røde Arbeideren pr. år - kr. 15.-
Røde Fane pr. år - kr. 15.-
Pengene kan betales på postgiro 20 68 42
Merk talongen -A- for avisen og -RF- for
Røde Fane

STØTTEABONNEMENT:

den røde Arbeideren - kr. 30.- pr. år
Røde Fane kr. 30.- pr. år

IMPERIALISMEN OG DET NASJONALE SPØRSMÅL

Imperialismen - kapitalens monopolistiske stadium - er ikke annet enn en videreutvikling av den borgerlige økonomiens iboende tendenser: den vokser fram av den stadig tiltakende konsentrasjon og vekst av produksjonsmidler og kapital i borgerskapets hender. Den er, på samme vis som kapitalismen overhodet, et økonomisk system. I motsetning til den småborgerlige sosialismen, som med "imperialisme" bare forstår det som tilsynelatende ligger i ordet, og dermed tar den for å være bare en slags ondsinnet og ekspansjonistisk utenrikspolitikk, legger kommunistene vekt på å vise at en slik politikk bare er et nødvendig utslag av en økonomi hvor utenlandske markeder må eksistere som nødvendige sikkerhetsventiler for eksport av kapital. Nødvendigheten av kapital-eksport er i sin tur noe som følger av den hjemlige konsentrasjon av kapitalen, som gjør det umulig for kapitalistklassen å investere hele overskuddet innenlands uten å senke profittraten betydelig.

Dette fører til en ytterst aggressiv kamp om markeder og landområder imperialistmaktene imellom. Kampen foregår med såvel økonomiske som politiske midler. Og de politiske midler tar ofte form av krig og intervensjonspolitikk. Dette er foreteelser som i sin grusomhet og størrelsesorden kan virke fullstendig altoverskyggende på alle som kommer i berøring med dem. Og dermed er det forsåvidt helt naturlig at en har lett for å sette fullstendig likhetstegn mellom "imperialisme" og "politikk". Det er bare rimelig at en ikke ser skogen for bare trær, og skyver den økonomiske basis for hendene ut av synsfeltet.

Denne tendensen blir ytterligere styrket av et annet trekk ved imperialismen, nemlig utviklingen av et fåtall politisk dominerende stormakter innen kjeden av imperialistmakter. Slike stormakter er i dag særlig USA og USSR, og på sett og vis også EEC.

Et beklagelig resultat av begge disse to tendensene er at det utvikles en "antiimperialistisk" bevegelse som utmerker seg ikke bare ved å tolke imperialismen som en "politikk", men også ved å tolke den som et fåtall stormakters politikk. Selve det bevisstløse i denne synsmåten stempler denne bevegelsen som en småborgerlig, antiprotektar bevegelse. Den kamuflerer det faktum at imperialismen er et spørsmål om økonomisk utvikling; den vil skjule det faktum at ethvert kapitalistisk

land i dag pr. definisjon er imperialistisk; at ethvert slikt lands "utenrikspolitikk" er av imperialistisk natur, uansett om den føres under en "human" maske (jfr. deler av den norske-svenske politikken overfor Den Demokratiske Republikken Vietnam). Kampen om markeder foregår utifra de samme motiver og med de samme siktemål, uansett den maske de kjempende for anledningen bærer.

Dette betyr ikke at kommunistene ikke skal forstå å spille på motsetningene de imperialistiske statene imellom. Tvertom vil dette alltid være et viktig og nødvendig aspekt ved deres politikk. Kommunistene må ikke være redde for å rette særskilt propaganda mot særskilte imperialistiske stormakter, slik som USA og USSR. Men vi skal passe vel på å avgrense denne propagandaen fra den som føres ut av de småborgerlige antiimperialistene, hvis politikk ikke er til å skjelne fra borgerskapets antisemittisme og antisovjetisme. Vi skal føre vår propaganda ut på en måte som ikke tilslører, men tvertom framhever, hvordan stormaktenes økonomi og politikk i kjerne ikke atskiller seg fra den som finnes hos mindre imperialistiske makter, som f.eks. Norge.

Når vi legger vekt på dette, skyldes det først og fremst at vår taktiske hovedfiende, nemlig den småborgerlige sosialismen slik den tar seg uttrykk i SV og AKP-gruppen, fører ut sin teori om "hovedmotsigelsen mellom monopolistene og folket" i nær tilknytning til en nasjonalistisk politikk. Dette kom klart fram i den småborgerlig ledede kampen mot norsk medlemskap i EEC. Den revisjonistiske teorien ble i dårlig skjult form ført fram i parolen "Forsvar norsk sjølråderett", en parole som ifølge de småborgerlige partiene skulle være et argument mot norsk medlemskap. En betingelse for at "folket" skulle opprettholde sin "råderett" skulle være at Norge forble utenfor EEC!

Men den småborgerlige parolen snur tingene på hodet. Den nasjonale selvbestemmelsen er ikke et økonomisk, men et politisk spørsmål. Selvbestemmelsen består utelukkende i at nasjonen er en politisk selvstendig enhet, som selv kan avgjøre sin tilknytning eller ikke-tilknytning til f.eks. EEC. Ingen kjempet for eller mot den nasjonale selvbestemmelse ved å stemme for eller mot EEC-medlemskap. Derimot var selve avstemningen for og mot i seg selv et uttrykk for den nasjonale selvbestemmelsen, nemlig den borgerlige frihet til å avgjøre,

forholdet til andre stater eller statsfelleskap. Selve det faktum at en folkeavstemning kom i stand, var den høyeste virkeliggjøringen av selvbestemmelsesprinsippet.

Det blir deretter en helt annen sak om en ville stemme for eller mot EEC. I begge tilfelle forsvarte en selvbestemmelsesretten. Vi skal ikke her komme inn på alle de selvfølgeligelige grunner til at arbeiderklassen måtte kjempe mot EEC-medlemskap. Det som er vesentlig, er at en slik kamp ikke hadde eller kunne ha noe med den nasjonale selvbestemmelsen å gjøre. Den har bare å gjøre med kamp for spesielle klasseinteresser.

Nå vet vi at de norske arbeiderne i virkeligheten førte kampen mot EEC ikke på sine egne, men på den småborgerlige klassens premisser. Arbeiderne hadde ikke noe selvstendig økonomisk uttrykk i kampen, og kom til å underordne seg småborgerskapets ledelse. EEC-kampen ble ledet av en klasse som i tradisjonell stil gikk inn for å kamuflere sine økonomiske interesser under tomme fraser om "nasjonens interesser".

Det er denne nasjonalistiske tradisjonen de småborgerlige gruppene nå viderefører i sin spesielle "kamp" mot de to supermaktene USA og USSR. Denne kampen er ikke innrettet på noe annet enn å stemple stormaktene som de eneste imperialistiske makter overhodet. At det er slik det forholder seg, kan en uten videre se av f.eks. at AKP-gruppen kobler propagandaen sammen med en agitasjon for et "nasjonalt" forsvar frigjort fra NATO osv. - et forsvar som eventuelt skal brukes mot angrep fra "imperialistmakten". Denne politikken tjener bare til å kamuflere det faktum at Norge er en imperialistmakt så god som noen, og at dets forsvar nødvendigvis fungerer imperialistisk. Dermed tjener den det norske, imperialistiske borgerskap, som er interessert i å framstille nasjonen som et snilt og fredsøkt lam, for dernest å nøre opp under primitiv borgerlig sovjetethet. Den spiller ikke på motsetningene mellom imperialistmaktene, den tilslører tvertom slike makters eksistens.

Ved sin faktiske støtte til det norske imperialistiske borgerskap har den småborgerlige sosialismen derfor selv gitt et lite bidrag til at en eventuell krigssituasjon mellom Norge og en annen imperialistisk stat blir av den karak-

Forts. neste side

Forts. fra side 3

ter som en på forhånd må regne som den sannsynligste: nemlig en røverkrig mellom to imperialistiske borgerskap. I et slikt tilfelle vil det være kommunistenes plikt å sabotere det norske borgerskaps krigføring, og å vise hvordan den nasjonalistiske propagandaen bare er et dekke for den utbytende klassens interesser.

Nasjonalismen har forlengst utspilt sin historisk progressive rolle i dagens kapitalistiske stater. I dag kan den bare fungere reaksjonært. Den kunne være progressiv så lenge borgerskapet førte an i kampen for å bygge en enhetlig nasjonalstat som et middel til å knekke den historisk overlevde føydalismen. I dag har kapitalismens utvikling løpt fra nasjonalstaten som en økonomisk enhet. Den kan bestå som politisk enhet ene og alene fordi borgerskapet så allikevel ikke er hemmet av nasjonal-politiske bånd når det gjelder å fremme utviklingen av imperialismen og den internasjonale, økonomiske konsentrasjonen.

Arbeiderklassen må i hvert enkelt tilfelle avgjøre om den finner det tjenlig å benytte seg av nasjonen som politisk enhet. Men den vil alltid vite at nasjonalstaten er borgerskapets oppfinnelse.

mange nyanser er de 3 store partiene samstemmige når det gjelder å peke ut syndebuggen: fagforeningene og lønnskra-vene fra dem. Hysterikeren Edward Heath makte fram det helt store spøkelset: han skrek gjentatte ganger opp om at Wilson og venstrefløyen i Labour forberedte seg til klassekrig (!!).

Dessverre er intet mer feilaktig enn å hevde at det i England eksisterer noen revolusjonær organisert arbeiderklasse. Under valgkampen var det som telte av "venstrekrefter" opptatt av utsiktene til å få England meldt ut av EF, en kampanje som på sin spesielle måte utnyttet britenes nasjonalfølelse og hindret en heving av den politiske bevisstheten. Propagandaen mot EF slik denne ble framført, måtte uvegerlig etterlate det inntrykket at krisetidene skyldes EF-medlemskapet og ikke motsigelsene innen den kapitalistiske verdensøkonomien. Underforstått: Hadde vår kapitalisme vært ren og engelsk, kunne krisen vært unngått. (Også i Norge eksisterer det fortsatt en slik sjåvinistisk agitasjon mot EF. Særlig er Orientering flink til å utnytte enhver lyngrann i et EF-land som påskudd til å glorifisere den trygge, lune og krisefrie norske nasjonalkapitalismen.)

Wilson vant valget fordi han syntes

"sosiale kontrakten" som han har inngått med det britiske LO, og som går ut på at fagforeningene i ett år framover skal unnlate å sette fram nye lønnskrav. Denne korporativismen er amatørmessig og har allerede vist seg å være en ren papirtiger. F.eks. satte Ford-arbeiderne hele "kontrakten" suverent tilside i en streik nylig, og oppnådde den største lønnsøkningen i bilindustriens historie. Ikke desto mindre har den "sosiale kontrakt" og den propaganda Wilson kjører ut omkring den, en reell arbeiderfiendtlig ideologisk effekt som ikke bør undervurderes. Ved på denne måten å utpeke arbeiderklassen som årsak til nasjonens problemer, er Wilson med på å nøre opp under og gi et anstendighetsalibi til de åpent fascistiske kreftene som i det siste har marsjert opp på de britiske øyer.

All liberal lærebokvisdom hevder at det aldri vil kunne inntre fascistiske tilstander i England. Dette på grunn av landets inngroddede demokratiske tradisjoner. Det er imidlertid alvorlig fare for at selve demokratiets perle kan komme til å instruere verden om hvor liten rolle lengden, bredden og dybden i borgerlig-demokratiske tradisjoner spiller når kapitalen er i nød og borgerskapet ikke klarer å administrere seg selv på regulær vis. Opplosningstendensene har i lengre tid kommet til uttrykk gjennom økt oppslutning om de reaksjonære og trangskallede separatistbevegelsene i Wales og Skottland. Men mer foruroligende er den framgangen fascistbevegelsen - organisert i Nasjonalfronten - har hatt. I enkelte valgkretser har fascistene hatt en oppslutning på opp til 8 %, men de oppfatningene de representerer, har utvilsomt langt større utbredelse enn som så. (F.eks. oppfordret Enoch Powell velgerne om å stemme på Labour p.g.a. løftet om å arrangere folkeavstemning om EF.) Nasjonalfrontens propaganda favner om et bredt spektrum av fascistiske yndlingstemaer: kamp mot bankkapitalen, lov og orden, gjeninnføring av dødsstraff, sjølberging og ikke minst: grensestengning for fremmedarbeidere og hjemsending av de utlendinger som allerede er bosatt i landet. Agitasjonen mot fremmedarbeiderne ledsages som ventelig kan være av en rabiatt rasisme, som bl.a. har ytret seg i hissig protest mot at det sendes negerrytmer på BBC's kanaler.

Oppkomsten av denne klassiske småborgerlig-fascistiske bevegelsen følges opp og suppleres av militære forberedelser til terror-tiltak fra borgerskapets side. Det har lenge vært kjent at krefter innen Hæren har utarbeidet detaljerte planer om å overta styringen og administrasjonen av hele samfunnet om demokratiet skulle vise seg å bli for ineffektivt. Parallelt med disse planene har det oppstått en rekke private arméer som åpent sies skal ha i oppgave bl.a. å beskytte streikebrytere og å knuse fagforeningenes makt. Den konservative EF-forhandleren Geoffrey Rippon har foreslått at alle disse private arméene går sammen om å danne en sivil borgergarde under politiets ledelse. Dessuten har han oppfordret regjeringen om å danne en reservehær av gode patrioter til bekjempelse av bråkmakere og ekstremister.

Det skulle derfor være all grunn til å følge utviklingen i England meget nøye.

J.L.

Valget i England

Utskrivingen av nyvalg må forstås på bakgrunn av den meget alvorlige økonomiske krisen England er oppe i. Denne ytrer seg bl.a. i en sterk inflasjon (17%), en betydelig arbeidsledighet og et dundrende underskudd på handelsbalansen. Krisen i den engelske økonomien er en del av den almene krisen i den kapitalistiske verdensøkonomien, men forsterkes av landets tilbakeglipphet vis-a-vis andre europeiske land. Manglende fornyelse av produksjonsutstyret har medført at bruttonasjonalproduktet pr. innbygger nå er bare halvparten så stort som i Vest-Tyskland. Oljekrisen rammet England ekstra hardt, og for å holde hjulene gående har England måttet ta opp store lån i utlandet og er nå det mest forgjeldede land i Europa. For å begrense arbeidsløsheten har Wilson-regjeringen gitt subsidier til en del industrier som ellers ville ha måttet stenge porten. I virkeligheten er derfor krisen enda dypere enn den for øyeblikket ser ut til å være.

I enda større grad enn ved valget i februar kom derfor valgkampen til å dreie seg om nasjonens skjebne, om hvem av de ulike partiene som hadde de mest effektive midlene til å samle de stridende klasser og fraksjoner for å redde nasjonen fra sammenbrudd. Valget hadde derfor bare én deltaker i Borgerskapet.

I anledning av krisesituasjonen blankpusset Wilson de gode nasjonale samholdsminnene fra krigens dager ved å lansere slagordet: "Storbritannia vil vinne med Labour." Heath ivret for en nasjonal samlingsregjering, og de liberale moraliserte som aldri før om at folket på tvers av sosiale skiller må holde sammen.

Og hvem er det så som truer den nasjonale enheten og solidariteten? Tross

å ha de beste kortene på bordet til å ivareta borgerskapets og kapitalens interesser. Hans nasjonaliseringsprogram samt forslaget om et nasjonalt bedriftsråd uttrykker nødvendigheten av å styrke statens aktive rolle. Dessuten har han av naturlige grunner fått ord på seg for å være den som best er i stand til å stagge lønnskravene fra arbeiderklassen. Da han innledet valgkampen i fjernsynet, benyttet han anledningen til å skryte opp i skyene den såkalte

Telefonsentralmontørenes streik

DETTE SKJEDDE ETTER BRUDDET I MEKLINGA: NAF OG STK-LEDELSEN PRØVDE FØRST Å PRESSE FRAM SIN LØSNING VED ET SPLITTELSES-FORSØK OVERFOR DEN STADIG VOKSENDE SOLIDARITETSBEVEGELSE VED STK.

DETTE SKJEDDE PÅ FØLGENDE MÅTE

Forhandlingsutvalget til STK- montør-ene lot seg ikke dupere av riksmeglin-ene lot seg ikke dupere av riksmeglingsmannens taktiske manøvreringer. De motsto bestemt å vike fra de prinsipielle grunnspørsmål som streiken har reist. De streikene sto bestemt på sitt krav om etterbetaling og NAF- klinken på sin side søker å gjennomføre sin offensive taktikk. Meglinga blei brutt.

STK- ledelsen søkte så og bruke metoden med å så spittelse blandt de øvrige STK- arbeidernes økende sympati og solidaritetstiltak med de streikende. De sendte ut permisjonsvarseler for flere avdelinger. Begrunnelsen var at streiken nå forkludret produksjonsopp- legget- om den fortsatte.

Hensikten var klar. (vi kjenner den igjen fra lockoutvarselet tidligere i høst). Man ønsket at de permisjonsrammede skulle presse på de streikene slik at disse skulle gå inn "for å vise solidaritet" (!)

Hvem som skulle gi en slik falsk fortolkning om hva solidaritet var for noe blandt arbeiderne sjøl, hadde de nok klar mening om.

De forventet etter slutt erfaring, at til- litsmannsapparatet ved STK skulle inneholde nok elementer av sosialdemo- kراتiske klassesamarbeidere og oppor- tunister til at man der skulle få den nødvendige støtte og effekt for sitt fram- støt.

Det har hittil lyktes i måtlig grad. Ar- beiderne ved STK har i økende grad for- stått å samle seg om aktivt solidaritets- arbeid - og derfor blir bedriftens fram- støt møtt med resolutt motstand.

Representanter for de streikende hadde tidligere lagt fram sin sak i møter med arbeiderne og fått anerkjennelse for sin kamp.

Resultatet av bedriftens framstøt førte til spontane vedtak om nektelse av allt overtidsarbeid så lenge permisjonstrus- selen stod ved makt og så lenge bedrif- ten ikke ville bøye av for de streikendes krav! Dette siste viste hvor folkene ved STK stod.

Vedtak blei deretter formelt gjort i jern og met. klubben ved STK. Seinere slutt- et LO- klubbene av funksjonærer og ar- beidsledere/teknikere opp om klubbens vedtak om overtidsneking.

Men helt overkjørt var nok slett ikke STK-ledelsens framstøt. For hva begyn- nte nå å dukke opp som "motivering" i

resolusjonene som blei ført i penn, ved- rørende overtidsneking - særlig fra "til- litsmanns"- skikket for funksjonærene og arb. leder/teknikerne?

Jo nettopp følgende. De krever at part- ene nå setter seg ned og kommer til en- ighet. I hvertfall i en av resolusjonene er solidariteten og støtten til de streik- ende overhode ikke nevnt!

Med andre ord: "ledelsen" for de STK- ansattes solidaritetsbevegelse vil stille krav til de streikende? Hva mener dis- se koryfeer at de streikende skal gi opp? De streikende trenger all støtte for pri-

nsippkravene! Kravene er av overordent- lig betydning for hele fagbevegelsen og det vet STK- arbeiderne som ønsker å vende sin aksjon mot bedriftsledelsen og for de streikendes krav.

Vi vet at LO- ledelsen bakker opp likvi- deringslinja og ønsker streikebryteri - og vi vet at SV- opposisjonen hverken ønsker eller kan mobilisere mot DNA og LO/NAF sammensveigelsen av hen- syn til sin hellige "faglige enhet".

Men for arbeiderne må dette bli en lær- dom som sikkert og visst vil styrke kam- pen framover.

KH.

TELEFONSENTRALMONTØRENE STÅR FAST OG NAF KOMMER MED NYTT FRAMSTØT

Lockout mot elektrikerne

Torsdag 5/12 kom NAF med sitt siste utspill overfor de streikende. Sentralstyret vedtok å gå til plassopp- sigelse av 5600 elektrikere, for som de sier: "å framskynde en avgjørelse i konflikten". Det er tydelig at de er beruset av sin suksess fra lockout- manøvreringene i forbindelse med heismontørenes streik. De satser på at forbundsledelsen i NEKF (som også er montørenes forbund) nå skal skjerpe seg for å presse de streikende til- bake til jobben på arbeids"givernes" premisser.

NEKF's formann Erling Johansen har som ei lydig og dressert bikkje vist at han lyder "his master's voice".

Etter at Selvig fra NAF hadde "for- klart" opinionen om hvorfor lockouten var iverksatt gjennom TV, fulgte NEKF-formannen opp. Han hadde ikke et ord å si til støtte for de streikende sjøl om han direkte ble spurt om sin holdning av TV-journalistene som intervjuet ham, - han bare syns det var sørgelig at streiken hadde vart så lenge og at han mente den burde brin- ges til opphør snarest. Om lockouten sa han at han var "skuffet" over NAF. Den burde ikke ha rammet elektrikerne fordi de hadde nettopp fått sin "avtale" gjennom voldgiftsdom.

Ellers gikk det fram at han nå mente det måtte en ny "meklingsrunde" til etter den nye situasjonen. Han regnet da tydelig med at det nye i situasjonen var at nå kunne forbunds- ledelsen bli direkte part i meklings-

(De kunne jo da ivareta de lockout- rammedes interesser som etter han og LO-pampenes mening nå skal settes opp mot de streikendes!)

Ja, spillet er lagt opp, nå skal man gjenta opplegget fra siste fase av Heismontørstreiken, hvor deres for- handlingsutvalg ble malt istykker av de forbundsstyrer som NAF hadde be- stilt (ved sin lockout-bløff) til deltag- ende part i meklingsmøtene.

Vi tror de streikende telefonsentral- montørene vil avsløre dette spillet - og vi mener også at de 5300 elektrikerne må være årvåkne så de ikke blir brukt som brekkstang mot de streiken- de.

Solidaritetsbegrepet vil bli forsøkt forvrengt av LO-pampene og deres lakeier til å bety at: de streikende skal bøye av for å forhindre lockout for de 5300 elektrikerne! Denne bløffen vil bli kjørt fram nå, men klassebevisste arbeidere vil avsløre den.

Den ekte solidaritetsfronten i arbeiderklassen vil forsterkes for hvert nytt framstøt kapitalistene nå iverksetter. Vi skal heller ikke se bort fra at ved nettopp å ta ut elek- trikerne i lockout - som står på en voldgifts-dømt tariff - vil NAF legge opp til at staten ved ny voldgiftsdom vil redde dem.

Det er bare det at ingen klassesdomstol kan svekke en bevisst kjempende arbeiderklasse. Derfor må streikefronten

Forts. side 16 5

20 PUNKTER OM ÅRETS STRIKEBEVEGELSE

Det siste årets streikebevegelse representerer det klart sterkeste oppsving i arbeiderklassens kamp i vårt land siden bølgen av ulovlige streiker i 1970-71 - sterkere også enn EEC-kampen, som ble dominert av småborgerskapet og det nasjonale borgerskap. Det objektive grunnlaget for bevegelsen ligger i den sterke reallønssenkningen de siste åra og i den høykonjunkturen og det stramme arbeidsmarked som samtidig på grunn av oljeutbyggingen fortsatt preger Norge.

II

Den forbundsvisse oppgjørsformen har medført at streikene i stor grad har skjedd i lovlige former. Dette er noe av bakgrunnen for at de kvantitativt har vært mer omfattende enn de ulovlige streikene i 1970-71. På den andre siden har streikene i år nettopp av samme grunn stått i et langt mindre avklart forhold til legalismen, til den borgerlige klassekarakteren av staten og dens lovverk, og til LO-apparatets karakter av å være blitt et våpen i borgerskapets hender rettet mot arbeiderklassen.

III

Det er verd å merke seg at den forbundsvisse oppgjørsformen ikke har utløst noen kamp på forbundsplan. Det karakteristiske ved årets streikebevegelse er derimot at den ble innledet med Holmenkolbane-betjeningens ulovlige streik tidlig i vår, så tok et lengre opphold under hovedtyngden av det forbundsvisse tariffoppgjøret, for deretter å blusse opp igjen i juli-august-september.

Forbundene er således ikke blitt såkalte kamporganisasjoner, men har snarere utøvd en desentralisert form for LO-ledelsens lammende grep om arbeiderklassen. (Jfr. Jern- og met-oppgjøret.) Bare så lenge heismontørene bevarte selvstendigheten overfor sin forbundsledelse, førte deres streik i retning av seier. Da forbundsledelsen igjen fikk slippe til, var dette ensbetydende med nederlag. Liknende erfaringer gjorde kjøttarbeiderne og tlf.sentralmontørene. Bare i Hydro-streiken, hvor arbeidskjøperen egentlig var innstilt på å innfri krava, kom motsetningen mellom de streikende og forbundsledelsen ikke til uttrykk.

IV

Kommunistenes - de mest framskredne arbeidernes - holdning til oppgjørsformen må følgelig være: På den ene siden må NAFs forsterkede forsøk på igjen å få i stand samordnede oppgjør tilbakevises. På den andre siden må alle illusjoner om at forbundsvisse oppgjør er nok i seg selv, konsekvent bekjempes. Forbundsvisse oppgjør bringer ingen re-

»Under normale, fredlige forhold utfører arbeideren sitt arbeid uten å kny, motsier ikke arbeidsgiveren og diskuterer sine vilkår. Under en streik setter han fram sine krav med høy røst, han minner arbeidsgiverne om deres overgrep, han krever sin rett, han tenker ikke bare på seg selv og sin lønn, han tenker på alle sine kamerater som har lagt ned arbeidet sammen med ham og som reiser seg for arbeidernes sak uten å frykte hva det kan koste. (...) Det er ofte slik, at når det bryter ut en streik på en bedrift, følger det streiker på et stort antall andre fabrikker. Hvor stor moralsk betydning streiker har, ser man av den virkning de har på arbeiderne, når de ser at deres kamerater har opphørt å være slaver og - om enn bare for en kort tid - blitt mennesker på samme vis som de rike. Hver streik fører i sitt kjølvann tanker om sosialisme blant arbeiderne, tanker om hele arbeiderklassens kamp for å frigjøre seg fra kapitalens undertrykkelse.» (V. I. Lenin, Collected Works, Bd. 4, Moskva 1960, s. 315.)

sultater av betydning hvis arbeiderne ikke utnytter dem til å reise krav og kamp og organisere seg i full selvstendighet også overfor forbundsledelsen, og er beredt på å avvise enhver innblanding fra forbundenes side. Forbundsvisse oppgjør vil ellers bare bety det som er Aspengren & co.s hensikt med dem: en mer tildekket og effektiv form for statlig kontroll med arbeiderklassen gjennom LO.

V

Trass i manglende avklaring overfor LO-apparatet og staten har årets streikebevegelse hatt avgjørende betydning ved på ny å gi arbeiderklassen erfaringer fra den økonomiske kampen, og dermed gi mulighet til å gjenoppvekke alle viktige lærdommer av disse erfaringene.

For det første har det på ny vist seg at enhver spesiell arbeidergruppes streikekamp som er rettet mot kapitalen, vekker en spontan bølge av sympati i hele arbeiderklassen. Dette har sitt ofte ubevisste, men objektive grunnlag i det forhold at alle kapitalister på den ene siden har interesse av at hver enkelt kapitalist klarer å opprettholde og øke sin individuelle utbytting av sine arbeidere og dermed alle kapitalisters gjennomsnittlige profittrente, mens alle arbeidere på den andre siden har en felles interesse av det motsatte. Derfor utløser streikene en spontan klasse-solidaritet, både blant arbeiderne på den ene siden og blant kapitalistene på den andre siden.

Så også i årets streikebevegelse. Særlig heismontør- og tlf.sentralmontørstreikene, som i sterke grad er ført uavhengig av den borgerlige statens forlengede arm i LO, har fått sterk støtte - uansett deres temmelig spesielle utgangspunkt. Støtten økte ytterligere da de streikende tok opp det prinsipielle kravet om etterbetaling. På denne måten stilte de streikende seg bevisst som forkjempere for hele arbeiderklassens interesser, og tilsvarende økte bevisstheten om dette og sympatien hos andre arbeidere. Arbeiderklassen var i

ferd med å danne sin formasjon overfor kapitalistklassen.

Disse erfaringene viser ikke minst at streikende arbeidere har all grunn til å stole på sin egen og andre arbeideres kampkraft - og på den alene. Nettopp når kampen blir som hardest, vil støtten fra resten av arbeiderklassen bli som sterkast.

VI

Den spontane kampen for spesielle krav og andre arbeideres spontane sympati utvikler seg imidlertid ikke spontant til en vedvarende bevisst klassekamp. Både blant de streikende selv og i resten av arbeiderklassen vil det alltid samtidig eksistere tendenser til å se de streikendes krav som deres "egne", spesielle krav, som andre arbeidere ikke har interesse av. Disse tendensene utgjør kanskje den viktigste svakhet som klassefienden griper fatt i med sin demagogi - for å svekke klassekamper-spektivet, knuse den voksende klasse-solidariteten, og dermed også knekke den spesielle streiken.

Høstens streikebevegelse har også demonstrert dette. Innsnevring av streikeperspektivet har stadig vært det viktigste midlet som klassefienden - både innen og utenfor arbeiderbevegelsen, og blant de streikende selv - har tatt i bruk for å knekke streikebevegelsen. Det ble kjørt fram med særlig tyngde i forbindelse med lockout-trusselen mot 90 000 mann, som skulle brukes til å tvinge de streikende til å gi opp sine prinsipielle krav. Dette lyktes overfor heismontørene, først og fremst via dem blant de streikende selv som betonte det spesielle ved kravene.

VII

Det er viktig å være klar over at innsnevringstaktikken ikke bare retter seg mot de bevisste revolusjonære og mot dem som propaganderer klassekamper-spektivet, men i siste instans er rettet mot alle streikende og deres spesielle krav, som vil stå svakere jo mer

de blir isolert. Samtidig er kapitalistene selvsagt alltid beredt til om nødvendig å gi temmelig store økonomiske konsesjoner for å få i gang produksjonen igjen, og eventuelt på denne måten hindre et større og mer dyptgående oppsving i arbeiderklassens kamp og bevissthet.

VIII

NAFs vellykkede innsnevringstaktikk overfor heismontørene viser hvor avgjørt nødvendig det er fra første stund å bekjempe alle isolasjonistiske tendenser, som nesten alltid spontant vil være tilstede, både blant de streikende og i arbeiderklassen forøvrig. Den viser med andre ord at arbeiderklassen er avhengig av en klassebevisst og organisert fortropp, som kan propagandere og utvikle klassesolidariteten, og dermed seieren både i kampen for dagskrava og i kampen for sosialismen.

IX

Et viktig ledd i NAFs innsnevringssplittelsestaktikk var en massiv løgnpropaganda om de streikendes "høye" lønninger som ble kjørt ut i tilknytning til lockout-varslene - en propaganda som ble ført videre av NAFs lakeier i LO-ledelsen gjennom appeller til de streikende om å vise "solidaritet" med andre arbeidere som allerede var ferdig med sitt oppgjør. En slik propaganda må selvsagt imøtegås med faktiske opplysninger om de streikendes reelle lønns- og arbeidsforhold osv. Men samtidig må selve problemstillingen avvises. Det må slås fast at kjempende arbeidere ikke stiller krav overfor andre arbeidere, men overfor kapitalistene. Å dempe lønnskrav er ikke "solidaritet" med andre arbeidere, men med kapitalistene, som alle har interesse av en så høy gjennomsnittlig profittrente som mulig. Arbeiderne kan simpelthen ikke stille "urimelige" eller "rimelige" krav. Arbeidslønna vil alltid - uansett dens variasjoner fra den ene arbeidergruppe til den andre - bare kunne utgjøre en del av den verdi som arbeiderne frambringer for kapitalisten.

Imøtegåelsen av motpartens splittelsesforsøk må derfor ikke være fullstendig dominert av korrigeringer av feilaktige opplysninger om lønnsforhold osv. Det vil nettopp styrke inntrykket av at den aktuelle streiken er av spesiell karakter og ikke av betydning for hele arbeiderklassen.

X

Å få fram klasseperspektivet på den økonomiske kampen er avgjørende viktig for å bedre arbeidernes økonomiske stilling og solidariteten mellom arbeiderne. Men dette går likevel ikke i seg selv ut over det rent økonomiske perspektivet på arbeiderklassens kamp - det peker ikke ut over spørsmålet om en økonomisk omfordeling, om en økning av lønnsandelen innen det kapitalistiske samfunnsrammer. Det er i seg selv ikke noe mer enn det Lenin kalte arbeiderklassens borgerlige politikk (en politikk arbeiderklassen selvsagt er henvist til også å føre så lenge kapitalismen eksisterer). Å erkjenne motsetningen mellom arbeid og kapital, mellom proletariat og borgerskap, og dermed nødvendigheten av økonomisk klassekamp, kan riktignok være en begynnelse, men innebærer ikke i seg selv et revolusjonært perspektiv. Hvis en stanser opp her, binder en tvert om arbeiderklassen til kapitalismen, til evig lønsslaveri, til bare i all evig-

het å føre kamp om dette lønsslaveriets vilkår.

Dette er da også reformistenes grunnleggende perspektiv på den økonomiske kampen og på arbeiderklassens politiske kamp i det hele tatt.

XI

Nå har imidlertid den moderne kapitalistiske staten grepet så direkte regulerende inn i det økonomiske forholdet mellom arbeidere og kapitalister at nesten enhver streikekamp støter umiddelbart på borgerstaten. Enhver reell streikekamp får med andre ord ikke bare kapitalistene selv som motpart, men også deres stat - og reiser dermed umiddelbart spørsmålet om den politiske statsmakten, om hvem som har makt i staten.

Dette viste seg sist klarest under de ulovlige streikene i 1970-71, da borgerstaten ikke bare anvendte sitt lov- og rettsapparat mot de kjempende arbeiderne, men også satte inn sitt voldelige undertrykkelsesapparat, mot streikevaktene på NORGAS.

XII

Også årets streikebevegelse har støtt direkte sammen med borgerskapets statsmakt. Heismontørene avverget imidlertid i første omgang trusselen om tvungen lønnsnemnd ved åpent å erklære at lønnsnemnd ikke ville bli akseptert, men møtt med ulovlig streik.

Trusselen om tvungen lønnsnemnd fortsatte imidlertid å være tilstede, og ble aktualisert ytterligere gjennom NAFs lockout-varsel.

I stedet for å avklare statens borgerlige karakter, og forberede de streikende på å møte dens framstøt under parolen "tvers gjennom lov til seier" vek imidlertid streikeledelsen tilbake for en avklaring av spørsmålet om hva som skulle gjøres i tilfelle tvungen lønnsnemnd. Derimot ble eventuelt eksisterende illusjoner om statens nøytrale karakter styrket gjennom gjentatte henvendelser til LO og regjering om at de

Det dreier seg her ikke bare om å utvikle en sosialistisk bevissthet i arbeiderklassen, men også om å sette arbeiderne i stand til å vinne den kortsiktige økonomiske kampen. Bare de som også er interessert i å undergrave arbeidernes kortsiktige økonomiske kamp, konstruerer om og om igjen en falsk motsetning mellom kommunismens tilføring av politisk bevissthet og kampen for dagskrava.

XIII

Det var bare en eneste grunn til at heismontørstreiken kunne bli ført som lovlig, og antakelig til at den overhodet kunne bli satt ut i livet, nemlig den åpne og klare uttalelsen om at den i tilfelle av tvungen lønnsnemnd ville bli ført som ulovlig. Dette er måten å bekjempe tvungen lønnsnemnd på, ikke ved å feste lit til at borgerstaten lytter til bønner om ikke å vedta den. De ulovlige streikene i 1970-71 viser klart at det eneste språket som borgerskapet og borgerstaten forstår, og som fører fram, er en arbeiderklasse som utelukkende stoler på sin egen kampkraft, og ikke på den borgerlige staten og dens representanter.

Derimot står det klart at tilbakeskrittet til å feste lit til borgerstaten betydde innledningen til nederlaget i heismontørstreiken.

XIV

Den form som tilbakevisningen av tvungen lønnsnemnd fikk ved innledningen til heismontørstreiken, viser at enhver reell streikekamp i dag må være illegal i innhold, selv om den kan anta en legal form. Bare viljen til å bryte med legaliteten kan sikre muligheten av å føre økonomisk kamp. Om kampen så får en legal form, er utelukkende et spørsmål om hvilken måte klassefienden i den enkelte situasjon velger å møte en slik vilje til illegal kamp på. I år har borgerskapet åpenbart - ut fra erfaringene med de ulovlige streikene i 1970-71 og deres utvikling av arbeider-

Heismontørenes splittede forhandlingsutvalg - med bl.a. Leif Johannessen til venstre, og Rolf Galgerud nr.4 fra høyre.

streikende stolte på at lønnsnemnd ikke ville bli tatt i bruk, og ved i ett tilfelle å be regjeringen om å forby NAFs lockout. Det siste var i virkeligheten - uansett hvor velment det var - en indirekte invitasjon til regjeringen om eventuelt også å forby streikene.

I stedet for å utvikle bevisstheten om statens klassekarakter gjennom å vise til arbeidernes aktuelle erfaringer ble dette dermed delvis tildekket. Heller ikke den spontane kampen mot statens aktuelle framstøt blir altså av seg selv til en politisk klassebevissthet, en bevissthet om nødvendigheten av å styrte den kapitalistiske staten, men må utvikles av en organisert kommunistisk ledelse.

nes politiske bevissthet - valgt å la streikene få en legal form, for dermed bl.a. nettopp å fastfryse eksisterende legalisme blant arbeiderne, og så i neste omgang spille på disse illusjonene i sine bestrebelser på å knekke streikebevegelsen.

XV

Streikebevegelsens reelt illegale innhold viser seg i den måten som de streikende har organisert årets streiker på. Uansett den legale formen har organiseringen i stor grad fulgt mønsteret fra de streikene som er illegale

Forts. neste side

også i formen. Det eksisterende fagforeningsapparatet er satt tilside, og erstattet av egne, særskilt valgte streikekomiteer, PR-komiteer, osv.

A trekke representanter fra alle grupper av de streikende inn i en brei streikeledelse, å skyve det mer eller mindre byråkratiske foreningsapparatet tilside, å aktivisere samtlige streikende i jevnlige streikemøter og i det praktiske arbeidet, slik det ble skapt presedens for i heismontørstreiken, er den avgjort riktige måten å føre streik på, og viser dessuten at erfaringene fra de ulovlige streikene i 1970-71 har hatt brei gjennomslagskraft i arbeiderklassen de siste åra.

På den andre siden var det nettopp mangelen på en fullstendig gjennomføring av disse prinsippene som førte til nederlaget i heismontørstreiken. Det var nettopp fagforeningsapparatets reformistiske representanter, som ikke ble satt fullstendig tilside, som utgjorde NAFs avgjørende brekkstang overfor de streikende.

XVI

På grunn av forbundsledelsens opprinnelig mislykkede forsøk på å legge opp til tvungen lønnsnemnd mot heismontørene, og på grunn av LO-ledelsens sviktende grep om arbeiderklassen de siste åra, kunne kapitalistene denne gangen ikke rett og slett overlate til LO-apparatet å tvinge de streikende tilbake til jobben. De måtte gi sine representanter et ekstra kort på handa, i form av lockout-varslet for 90 000 mann.

Ved hjelp av dette lockout-varslet skulle LO-ledelsen vende den voksende sympatibevegelsen mot de streikende, ved å bruke trusselen mot 90 000 mann til å presse de streikende til å gi opp prinsippkravet om etterbetaling og gå tilbake til jobben på NAFs premisser.

At dette lyktes, har dessverre ikke minst sammenheng med at de streikende ikke var tilstrekkelig forberedt på LO-apparatets lett forutsigelige rolle. Tvert om ble det sendt ut gjentatte appeller til LO-ledelsen om å støtte streiken og gå mot tvungen lønnsnemnd. Selv om det også ble kjørt ut åpen kritikk av LO-ledelsen, la denne vakling veien åpen for LO-ledelsen til å framstille seg som representanter for arbeiderne, inkludert de 90 000 lockout-rammede, og ga den dermed et visst grunnlag for å tale på deres vegne i forsøket på å få heismontørene til å kapitulere. Det var ikke tilstrekkelig avklart at enhver streikekamp i dag bare kan basere seg på arbeidernes egen kampkraft, og må skje på tvers av det faglige apparatet. Dermed hadde heller ikke den delen av heismontørenes forhandlingsutvalg som gikk mot kapitulasjonslinjen, det tilstrekkelige grunnlag for konsekvent å avvise innblanding fra LO-ledelsen i den avsluttende meklingen. Med en avklart holdning på dette punkt hadde utgangen aldri blitt det den ble.

XVII.

På den andre siden kunne NAF aldri ha nådd fram med sin lockout bare med den sterkt kompromitterte LO-ledelsens hjelp. Kapitalistene var helt avhengig av medløpere som kunne avlede sympatibevegelsen for de streikende på lavere nivå i fagbevegelsen, og av medløpere blant de streikende selv. Disse medløperne fant de særlig på fagforeningsnivået i Jern og Met - i folk som buldret

Det agitatoriske og organisatoriske forarbeidet må føres under parolene:

"Vent dere ingenting fra de reformistiske ledere, de vil forråde dere", "Ta saken i egne hender", "Forbered dere til kamp ellers blir dere slått". I forbindelse med denne agitasjonen må en utnytte alle konkrete tilfelle av forræderi fra det faglige byråkratiets side under de økonomiske kamper.

-Strassbourger-tesene

Streikeledelsen har til oppgave med alle midler å føre kampen for virkeliggjørelse av de krav som arbeiderne har stilt. Kampens utfall vil avhenge av hvorvidt det lykkes for streikeledelsen å fortrengte de reformistiske fagforeningers innflytelse fra bedriften og tilrive seg den fullstendige ledelse av streiken.

-Strassbourger-tesene

mot lockout-trusselen, men som delvis unnlot, delvis motarbeidet, og delvis åpent advarte mot å gå til sympatiaksjoner for de streikende. Innen de streikendes egne rekker fant NAF de nødvendige medløpere i folk som representerte på samme tid fagforeningsapparatet og SVs faglige "opposisjon" - først og fremst formann i Heismontørenes Fagforening og formann i Akershus SVs faglige utvalg, Rolf Galgerud. Galgerud startet opp med åpent å forfekte kapitulasjon i etterbetalingsspørsmålet på streikemøte, ved å vise til den manglende støtten fra LO-apparatet. I forhandlingsutvalget fikk han under den avgjørende meklingen til slutt støtte fra sin partifelle og forretningsfører i Heismontørenes Fagforening, Ole Skog, som på dette tidspunkt tydeligvis hadde forstått at hans parti ikke ville gi støtte til videre streik, og dermed ikke trodde at streiken kunne føres videre.

Galgerud og Skog kunne imidlertid bare spille denne rollen ved at det faglige apparat de representerte, ikke var satt fullstendig tilside, ved at holdningen til LO-ledelsen ikke var avklart, og ved at den kapitulasjonslinje som opprinnelig ble kjørt fram av Galgerud på streikemøtet, ikke straks ble utvetydig avvist gjennom uforsonlig kamp og avstemning.

XVIII

Forbindelsen mellom NAF, NAFs lockout-trussel, LO-ledelsen, det lavere tillitsmannssjiktet i store deler av fagbevegelsen, og kapitulasjonsmennene innen de streikendes egne rekker viser at arbeiderklassens motstand er uhyre velorganisert - ikke bare utenfor, men i høyeste grad også innen arbeiderbevegelsen selv. Denne høye grad av borgerlig organisasjon kan i dag slå gjennom i kraft av at det ikke eksisterer et eget arbeidersentrum som kan danne en effektiv motvekt til borgerskapets sentra, og føre arbeiderklassen fram til seier både i de økonomiske kampene og i kampen for den sosialistiske revolusjonen. Arbeidernes spontane sympatibevegelse for de streikende var ekte og sterk nok, likeledes viljen til kamp blant heismontørene selv. Det som framfor alt mang-

let, var et kommunistisk sentrum som kan samordne og lede arbeidernes egen enhetsfront på tvers av hele LO-apparatet og fram til seier.

Arbeiderklassen står derfor overfor den helt nødvendige oppgaven å skape seg et slikt sentrum, i form av det kommunistiske partiet. Kommunistisk Arbeiderforbund forsøker i dag å organisere arbeidet med å bygge dette sentret. Vi proklamerer oss slett ikke som det fullt ferdige kommunistiske sentrum som arbeiderklassen trenger. Det ferdige partiet kan bare skapes av klassebevisste arbeidere som er blitt herdet i den type skjerpet klassekamp som bl.a. heismontørene nå har stått oppe i. Nettopp derfor oppfordrer vi imidlertid alle klassebevisste arbeidere til å delta i vårt arbeid med å bygge det kommunistiske partiet.

XIX

Kapitalistenes medløpere i LO-ledelsen og i arbeiderbevegelsen generelt er medløpere ikke primært i kraft av moralske brister. De er primært medløpere i kraft av sin stilling i et LO som gjennom lover, avtaler og regelverk er blitt integrert i borgerstaten som et redskap rettet mot arbeiderklassen, og

Høydahl inn 'bakdøra'

i kraft av sin reformistiske innstilling til arbeiderklassens kamp.

I denne sammenheng er SVs (og AKPs) parole om å gjøre LO til "kamporganisasjon" bare en ny utgave av sosialdemokratiets gamle forsøk på å lede arbeiderklassens kamp inn i den "reforming" av systemet innenfra som på forhånd er dømt til å mislykkes. De tar egentlig ikke sikte på noen forandring av systemet fra kapitalisme til sosialisme, men på å skifte ut personer i ledelsen av systemet. Dette er nyligst og klarest avslørt i nettopp den ynkelige rollen som SVs fag"opposisjon" har spilt i heismontørstreiken, hvor formålet viste seg nettopp ikke å være kamp fram til seier gjennom en konfrontasjon mellom arbeiderklassen og LO-apparatet, men å unngå dette gjennom kapitulasjon.

XX

Ovenstående er umiddelbart ikke så klart for AKPs vedkommende (selv om også dette partiet står på parolen om å gjøre LO til "kamporganisasjon"). Til-

Nettopp når en streik pågår, gjelder det å tidoble energien for å avsløre de reformistiske fagforeningsbyråkratene, deres metoder for å undertrykke streiken, deres manøvrer, deres underhåndsintriger med borgerskapet og deres borgerlige stat osv.

-Strassbourger-tesene

Ved streiken og lockouten må en særlig anvende oppmerksomhet på å sørge for at alle manipulasjoner mellom spissene og dannelsen av en enhetsfront ovenfra mellom lederne blir bekjempet.

-Strassbourger-tesene

synelatende har AKP spilt en progressiv rolle i årets streikebevegelse.

En nærmere analyse viser imidlertid et langt mer nyansert og annet bilde av AKP.

For det første har AKPs støtte til streikene også denne gang vært av den grunnleggende spontanistiske karakter som er typisk for den politiske adferden til de mellomlag i samfunnet som AKP er et særegent politisk uttrykk for. Under det forrige oppsvinget i arbeidernes kamp i 1970-71 viste denne spontanismen seg i at da oppsvinget tok slutt og ble avløst av et kraftig oppsving i småborgerskapets kamp for å konservere kapitalismen og den historiske utvikling, forlot AKP straks sin arbeiderklasseidentifikasjon og kastet seg på dette nye oppsvinget på dets egne premisser. Partiet viste dermed en fullstendig manglende forståelse for og tilslutning til arbeiderklassens særegne revolusjonære oppgave med tanke på å styrte kapitalismen. Da oppsvinget i småborgerskapets kamp i år så igjen ble avløst av skjerpet kamp fra arbeiderklassen, er det bare historien som gjentar seg når AKP igjen kaster seg på dette.

AKPs spontanistiske mellomlagskarakter ble ikke minst demonstrert sist vår, da partiet uten forbehold ga sin tilslutning til den reaksjonært ledede demonstrasjonsstreiken i Bergen - en streik som bl.a. støttet opp under trykthetsen og direkte ba regjeringen om å gripe inn i lønnsoppgjøret med en "pakkeløsning".

Den spontanistiske karakteren av AKPs tilslutning til høstens streikebevegelse viste seg først i en allmenn parole for streikestøttearbeidet om å støtte de streikende "på deres egne premisser" - og spesielt bl.a. i en uforbeholden tilslutning til tendenser i streikebevegelsen til å omdanne bevegelsen til en politisk demonstrasjonsbevegelse for å endre det borgerlige lovverket i spørsmålet om tvungen lønnsnemnd, i stedet for å peke på heismontørenes opprinnelige avvisning av lønnsnemnda som et eksempel for hele arbeiderklassen. Den viste seg videre i en opprinnelig helt kritikklos oppslutning om

den tildels LO-inspirerte "protestbevegelsen" mot lockout-varslet (som i neste omgang skulle rettes mot de streikende). Og den viste seg ikke minst klarst i en reformistisk understrekning av at NAF tok i bruk "gangster"-metoder og "ville tilbake til 30-åra", mens NAF med sin lockout bare gjorde det klinkende klart at kapitalismen fortsatt eksisterer i vårt land.

I den grad AKP har opptrådt progressivt, skyldes det ikke partiet selv, men framskredne trekk ved arbeidernes egen kamp - trekk som partiet også har reflektert med sin spontanisme. Men hva slags "kommunist"parti er dette, som på sitt beste ikke er noe mer enn en gjenspeiling av de umiddelbare bevegelsene blant arbeiderne til enhver tid? Det er åpenbart ikke noe "kommunist"parti, men et spontanistisk haleheng til enhver "kamp", et snyltende fremmedelement som arbeiderklassen utvilsomt vil vite å kaste av seg.

Det siste hindrer ikke at AKP har hatt en viss midlertidig, skadelig innflytelse ved gjennom sine universitetsorganisasjoner å fremme visse oppfatninger blant streikende om at studenter og akademikere som sådan har de samme interesser som arbeiderklassen, og at ar-

beiderne til gjengjeld for støtten fra universitetene nå må støtte studentenes kamp, på studentenes egne premisser. En slik innflytelse er imidlertid heldigvis overveiende et produkt av umiddelbare stemninger, og er dømt til å tape på lengre sikt.

AKPs sanne spontanistiske og reformistiske karakter viser seg til slutt ikke minst i at trass i at partiet kjenner til SVs generelle og Galgeruds spesielle manipulasjoner i heismontørstreiken, blir det ikke kjørt ut i partiets presse. Dette kan bare forstås ut fra at skal en gjøre LO til "kamporganisasjon", kan dette ikke skje i kamp med, men i enhet med den øvrige faglige "opposisjon" som aspirerer til å erstatte Aspengren & co.

Arbeiderklassen trenger ikke flere slike upålitelige "forbundsfeller"! Den trenger et kommunistisk parti, som er bygget opp av de mest framskredne, klassebevisste arbeiderne selv. Nettopp dagens situasjon - med høykonjunktur og oppsving i streikebevegelsen - vil frambringe nye rekker av slike arbeidere, som ikke kan nøye seg med å føre faglig kamp, men er pålagt oppgaven å organisere seg som arbeiderklassens fortropp.

Intervju med... Forts. fra side 19

HVA HVIS URAVSTEMNINGEN HADDE GITT NEI?

- Flertallet for det anbefalte forslaget var uhyre knapt.

- LJ: Det var så knapt som det kunne bli, 105 mot 100. I Oslo og Bergen vet vi at det var flertall mot. Stemmetallet er ikke noe tillitsvotum til de 5 ja-mennene. De kan heller ikke påberope seg de "utenforstående" lock-out-rammede for sin handlemåte. Det vi nå møter når vi begynner å jobbe på heisene igjen i bygningsbransjen, er så langt fra noen jubel. Vi blir derimot tvunget til å gå nærmest spissrotgang mellom bistre arbeidere som spør etter "de 5". På halvårsmøtet i vår forening vil det vise seg om "ja-mennene" har tillit blant våre medlemmer.

- Hva hadde skjedd hvis flertallet hadde gått den andre vegen?

- LJ: Da hadde det blitt voldgift og dermed opphevelse av lock-out'en temmelig hurtig.

- Hva så?

- LJ: Ulovlig streik kunne vi tatt uten problemer. Vi hadde en sterkt økende støtte i arbeiderklassen, en støtte som bare hadde økt med ulovlig streik - for da ville det vært soleklart for alle at vår kamp var alle arbeideres kamp, og at arbeiderne utelukkende har sin egen styrke å stole på.

- Nå har derimot NAF ved hjelp av sine medløpere i arbeidernes egne rekker maktet å vehde heismontørstreiken til en "bekreftelse" for at "alle svikter", at det ikke er noen vits i å støtte streikekamper, osv. Noen sier om heismontørene: -Opp som en løve, ned som en skinnfell. Ved en bedre streikelinje kunne kanskje denne beklagelige situasjonen vært unngått?

- LJ: Det er lett å være etterpåklok.

Men når vi først ser nederlaget i øynene, må oppgaven nettopp være å oppsummere og lære av de mange og viktige erfaringene som er gjort i denne streiken - slik at både vi og andre kan stå bedre rustet neste gang.

MANGELN PÅ ARBEIDERKLASSENS SENTRUM

- I så fall til slutt: Erfaringene fra denne streiken er bl.a. at de eksisterende sentra av betydning i arbeiderklassen (LO, DNA, SV) delvis fungerer som borgerskapets forlengede arm, delvis spiller alle kort i hendene på borgerskapet ved å forsøke å fange opp og rette den spontane bevegelsen i arbeiderklassen mot dem som er i streik, eller ved å forholde seg fullstendig passive og dermed dempe bevegelsen. Det fantes altså ikke noe sentrum som konsekvent forfekter arbeidernes klasseinteresser, og som kan danne en slagkraftig motvekt til de borgerlige sentra?

- LJ: Nei, det eneste sentrum som fantes var de streikende selv.

- Men dette er vel ikke tilfredsstillende, i hvert fall ikke på lengre sikt?

- LJ: Nei, det er klart at vi trenger et skikkelig sentrum i arbeiderklassen ut over dette. Et slikt sentrum må ikke kvie seg for å gå til kamp. Hvis et parti klarer å stå skikkelig fram på et slikt grunnlag, vil det snart fungere som dette sentrum. Vi trenger absolutt et slikt sentrum - men det er ikke nok at en gruppe selv proklamerer seg som dette sentrum, den må selv vise at den er det! Det er det kommunistiske parti som når det viser seg som den ledende kraft skal føre denne kampen fram i spissen for det arbeidende folk med støtte fra de grupper av folk som stiller seg på framskrittets linje.

"Den siste ukens opplysninger om Rockefeller's store pengegaver til en rekke personer (deriblant Kissinger) i viktige offentlige stillinger, har skapt en viss tvil omkring en avgjørelse man tidligere betraktet som opplagt," skriver "Aftenposten" 14/10-74.

Meningen var at han som visepresident skulle "ta seg av utenrikspolitikken ved siden av H. Kissinger, som siden 1958 har vært Rockefeller's mann det året han ble tilsatt som utenriksrådgiver for Nelson Rockefeller, den gangen guvernør i staten New York." Når nå Kissinger er kommet i søkelyset som ansvarlig for CIA's innblanding i Chiles indre anliggender med Allendes fall som resultat, er det i virkeligheten Rockefeller det gjelder. "Morgenbladet" meldte da også forleden at Rockefeller nok kom til å vente på sin utnevnelse på grunn av "det meget tidkrevende arbeid i forbindelse med kontrollen av Rockefeller's skattemessige forhold."

"Svin på skogen"?

Ifølge "Revy/NA/Newsweek", skal man på Capitol Hill more seg over et utsagn om at N. Rockefeller for å beholde sin posisjon, blir nødt til å "putte Amerika i banken og selge Venezuela" der han eier en ranch på 90.000 mål. Newsweek's finanseksperter anslår den tidligere New-York-guvernøren til å være god for mellom 60 og 75 millioner dollars personlig. Dertil kommer en årlig inntekt på 5 millioner fra familieformuen som er på ca. 1 milliard. Formuene består selvsagt av store investeringer i olje som var opprinnelsen til dynastiets makt. På Manhattan eier han en leilighet på 32 værelser i Fifth Avenue og er medeier i det "fabelaktige" familiegodset Pocantico i Westchester. Det finnes imidlertid, ifølge tidsskriftet "Kapital", "skatte-oaser" - det vil vel si muligheter for å anbringe penger skattefritt som når skipsrederne seiler under "bækvemmelighetsflagg", og derved "reduere sin flintesten", eller som det heter i tidsskriftet, "sin ubehagelige rikdom".

Nelson Rockefeller er så langt fra en novise udi utenrikspolitikken, at snarere det motsatte må sies å være tilfellet. Vi har antydning hans engasjement i Sør-Amerika, der han også utenfor Venezuela er en veldkjent og forhatt representant for USA-imperialismen. Men det er langt fra alt. Fra 1940-44 var han sjef for koordinasjonskontoret for interamerikanske saker, altså under hele den 2. verdenskrig, og der var Europa i høy grad med. Han var utenriksminister i 1944-45, formann i Trumans "Point Four"-program 1950-51, og endelig rådgiver for president Eisenhower

Det var Rockefeller som „skapte” Kissinger

Blir Nelson Rockefeller visepresident i USA ?

fra 1954-58.

Om årene 1940-44, krigsårene, skriver Albert E. Kahn bl.a. følgende i boka "Høyforræderi": "Under hele krigen fortsatte de fleste av de store amerikanske selskapene å samarbeide med nazitrustene gjennom kartellavtaler..." Standard Oil of New Jersey (Rockefeller) ble direkte oppfordret til å bryte sine forbindelser med I.G. Farben etter at krigen var brutt ut, men nektet..."

I.G. Farben sørget som kjent for gass til krematoriene i konsentrasjonsleirene og også for å utvelge slaver fra leirene, mest kvinner, til bruk for nazistenes livsfarlige eksperimenter... Harry S. Truman, den gang formann i Senatets "Komite for Undersøkelse av det nasjonale forsvar" erklærte i 1942: "Til og med etter at vi var kommet med i krigen, gjorde Standard Oil of New Jersey (Rockefeller) alt for å sikre den tyske regjeringens kontroll over livsviktige krigsråstoffer... Ja, det er forræderi..."

Men det er nok ikke det som eventuelt vil hindre at han blir visepresident i dagens USA, snarere tvert imot. Det er bare det at han har for mange penger - uten at det er spørsmål om hvor han har dem fra, men vel hva han har brukt, og bruker dem til - bestemmelser ved ymse høve, f.eks. i Chile?

Fra Rockefeller's samarbeid med Eisenhower foreligger det et meget interessant brev, sendt av R. til presidenten i januar 1956 og offentliggjort i "Neues Deutschland" i 1957. Det er seinere også blitt gjengitt i "Friheten". Bakgrunnen for brevet var selvsagt en helt annen enn for Kissingers intriger i dag i Midt-Østen og Kypros-konflikten, men ånden er den samme, selv om antikommunismen ikke lenger offisielt er rettet mot Sovjetunionen, av gode grunner.

Brevet er skrevet etter et møte i "Camp Davis" som gjaldt "et dristigere program for hjelpen til de underutviklede land" (som det het den gangen), et program som Rockefeller hadde lagt fram, men som var blitt forkastet, med den følge at han trakk seg fornærmet tilbake. I brevet tar han spørsmålet opp igjen. Det gjaldt opprettelsen av SEATO og Bagdad-pakten som R. mente var for dårlig funderte siden de ikke var blitt forberedt gjennom en økonomisk avtale som tilfellet var med NATO. "Uten Marshallplanen ville vi ha funnet det vanskeligere å få dannet NATO", skriver han.

Rockefeller summerer opp sitt syn på amerikansk utenrikspolitikk slik: "Vår politikk må være global, dvs. den må omfatte alle deler av verden, den må være total, altså omfatte både politiske, psykologiske, økonomiske, militære og spesielle metoder, smeltet sammen til én. Vi må spenne alle våre hester sammen i et eneste spann". Men den ledende i spannet må være den økonomiske, understre-

Selv Kissinger vet hverken ut eller inn.

ker han.

Uoverlagt militære skritt kan svekke og til og med ødelegge virkningen av økonomiske tiltak, påpeker han. Men de samme militære krav vil bli funnet helt i sin orden, når bare vegen fram er brukt med økonomisk hjelp. Jvf. NATO. Om NATO-landene har R. forøvrig denne foraktfulle bemerkning: "Fanget fisk trenger ingen agn". Som Halvard Lange sa i Stortinget: "Etter Marshallhjelpen fulgte NATO LIKSOM AV SEG SELV".

Husk Iran.

Som det beste eksempel på et vellykt samspill mellom det økonomiske og det militære, nevner Rockefeller kuppet i Iran som han var personlig engasjert i, tilstår han, eller skryter han av. Mosadeq hadde vært så dristig å nasjonalisere oljeindustrien etter å ha sagt opp avtalen med Anglo-Iranian Oil Co. Derved pekte han faktisk ut den vegen som de arabiske land må gå for å oppnå nasjonal frigjøring, og som flere nå har slått inn på med hell. Men den gang ei. Storbritannia svarte med en oljeboikott som truet Persia med bankerott. Mosadeq ble avsatt ved det tradisjonelle militærkupp, hadde jeg nær sagt, og han ble dømt til fengsel. "Ved hjelp av økonomisk bistand (i en nød som oljekonkurrentene hadde skapt kunstig) lyktes det oss å få adgang til Irans olje, og vi er nå så godt etablert i landets økonomi... at vi har full kontroll over dets utenrikspolitikk" triumferer R. Igjen, jvf. NATO.

Rockefeller var da formann i det såkalte "Point Four"-program, dvs. det fjerde punkt i Trumandoktrinen som med ett brøt med Roosevelt's forsonlige holdning overfor Sovjetunionen. (I Jalta sto Stalin og Roosevelt sammen mot Churchill - kanskje i all stillhet grunnlaget for Sovjets Neo-imperialisme via Krustsjov-Eisenhower?) I stedet for økonomisk hjelp til Sovjet, som hadde hatt de største tap, ga Trumandoktrinen hjelp til Hellas og Tyrkia, mot Sovjet. (I dag

er USA på veg ut av Middelhavet, nå har de bare en mulighet igjen: å satse på Italia.)

"Point Four-programmet gjaldt først og fremst markeder i Afrika og Asia (midt-Østen). "Vi må ikke glemme, understreker Rockefeller, at praktisk talt all vår natur-gummi, vårt mangan, krom og tinn, såvel som størstedelen av vår sink, vårt kobber og vår olje, en tredjedel eller mere av det vi trenger av bly og aluminium kommer utenfra, og at det i alt vesentlig kommer fra de underutviklede områder i Afrika og Asia som ligger innenfor området for den ene eller den andre av de militære pakter som USA har opprettet. Dette gjelder også størsteparten av vårt "superstrategiske materiell" (spesielt uran)." Alt sammen trengs først og fremst til våpenproduksjon.

Rockefeller gir her bakgrunnen for USAs samtlige intervensjonskriger og politiske intriger etter den 2. verdenskrig: Korea, Vietnam, Midt-Østen, etc. Alt og alle ført med den mest totale hensynsløshet etter Rockefellers oppskrift når han skriver: "Vi sparer ikke på noe når det gjelder vårt antikommunistiske arbeid". Antikommunismen, dvs. pro-kapitalisme og imperialism, gjelder selvsagt stadig, selv om forholdet til Sovjetunionen er ambivalent.

En effektiv støttespiller har Pentagon hatt i CIA som er blitt kalt "USAs usynlige, eller andre, regjering". Den ble skapt av Harry S. Truman sammen med John Foster Dulles, rådgiver for Rockefeller-gruppen, som han året i forveien hadde utnevnt til rådgiver og konsulent for utenriksminister Dean Acheson. Mønsteret for CIA er høyst sannsynlig tysk Gestapo. Forbindelsen mellom USA og tysk forretningsliv ble opprettholdt ikke bare under den første og den 2. verdenskrig, men også i mellomkrigstiden. Young-Dawes-planen var et hovedmoment i gjenoppbyggingen av Tysklands militærmakt etter 1. verdenskrig og i Hitlers maktovertakelse. Allen Dulles, bror av førstnevnte, satt som en edderkopp i sitt nett i Basel i Sveits, i "Bank of International Settlements". ("New York Times": "(Der) sitter amerikanske, tyske, franske, italienske, for ikke å snakke om svenske, ... representanter ... og sysler med sine forretninger som vanlig".) B.I.S. er vel en forløper for "Verdensbanken". Schacht, Hitlers finanseksper, frikjent i Nürnberg og av senere denazifiseringsdomstoler, ble i 1952 rådgiver for regjeringene i Persia (Iran) og Egypt. Rockefellers plan for infiltrering i Afrikas og Asias underutviklede land er derfor høyst sannsynlig kopiert etter Schacht/Hitlers ditto. Rockefeller understreker, etter å ha inndelt disse landene i tre grupper, de med antikommunistisk regjering, de nøytralistiske, og de som fortsatt er avhengige av moderlandet, at den utstrakte hjelp til alle må gis utseende av å svare til et oppriktig og uegenlyttig ønske om å hjelpe og samarbeide med dem. (Hvordan var det parolen lød under okkupasjonen? "Sich systematisch lebenswürdig machen".)

Står Rockefeller - og Kissinger - foran sitt "Watergate"?

Pengene er en ubarmhjertig tyrann. Kapitalen krever høyeste profitt og tvinger sine eiere - som i virkeligheten eies med kropp og sjel av sin kapital - til å gjøre hva som helst for å tilfredsstille sin herre og mester. De slipper helvetet løs, verdenskriger, atom-bomber - alt for profittens skyld. Kapi-

talismen fremmedgjør også kapitalistene, utbytterne. Det er et tvers igjennom umenneskelig system. Det må, og vil, bli avskaffet. Snylterne vil bli av-satt og arbeiderne som skaper verdiene, vil overta forvaltningen av dem. Slik det har skjedd i Kina.

Det uhyggeligste eksempel på graden av antikommunistisk hysteri i USA er justismordet på Sacco og Vansetti etter 1. verdenskrig og på det jødiske ekteparet Ethel og Julius Rosenberg under 2. verdenskrig.

L.D.

LES OGSÅ

PROLETARIAT I ALLE LAND FORHEN DERE

GNISTEN

Organ for Kommunistisk Universitetslag

Fås ved henvendelse til:

Kommunistisk Universitetslag,
Filosofisk Institutt
Blindern
Oslo 3

Arbeidskjøperne, næringslivet, borgerskapet, kapitalismen, eller hva vi nå velger å kalle den andre siden - den herskende klasse - har alltid lagt stor møyen i å skaffe seg talsmenn eller agenter innenfor vår egen klasse - arbeiderklassen. Det ligger i sakens natur at de åpenlyse representantene for den herskende klasse ikke kan ha noen tillit hos den klasse de undertrykker. De må derfor skaffe seg agenter innenfor arbeiderklassen, folk som tilsynelatende står på arbeidsfolks side, men som underhånden driver et dobbeltspill for å fremme arbeidskjøperens interesser. I arbeiderbevegelsens historie vrir det med eksempler på slike dobbeltspillere eller klasseforrædere, som er den rette betegnelsen på slike individer.

Det ferskeste og mest aktuelle eksempel finner vi i forbindelse med heismontørenes streik. På et streikemøte foreslo formannen i foreningen, Rolf Galgerud, som samtidig er formann i SVs faglige utvalg i Akershus, - at foreningen skulle frafalle kravet om etterbetaling og at forhandlingsdelegasjonen skulle ha rett til å vedta forslaget over bordet.

Han var rett åpenhjertig og sa at han hadde fått "visse signaler fra andre" til å foreslå dette. Forslaget falt imidlertid mot to stemmer. Interessant er det å merke seg at under meklingen så kjørte LO nettopp på dette punktet at etterbetaling skulle frafalles, og arbeidskjøperne godtok en forhøyelse av timelønnen mot at etterbetaling ikke skulle skje.

Under meklingen delte heismontørenes

Fra Klassekampen (avisa til AKP m/l):

TJENER POLITIET FOLKET?

Til Klassekampen.
Min folkevogn ble stjålet for en stund siden. Det er da en overlater alt ansvar til politiet og stoler på at bilen blir funnet.
Hva gjør så politiet? En notis i Polititidende. Jeg fikk vite at i hvilken grad politiet satte alle krefter inn var avhengig av bilens verdi. Var det en bil med verdi 100.000, så ville alle krefter i ettersøkningsapparatet settes i sving. Så en må altså ha store verdier og mange penger for å få maksimal hjelp fra den kanten.
Randi.

Hvis nå onkel politi ville være så snill å leite litt etter bortkomne folkelige biler - små Fiater - små Chevrolet eller Folkevogner så kanskje Klassekampen kunne dementere ovenstående. Overskriften kunne f.eks. lyde: Borgerskapets Politi tjener folket.

delegasjon seg, i et flertall på 5 med Galgerud i spissen som ga etter for arbeidskjøpernes krav om frafall av etterbetalingen, mens et mindretall på 3 fastholdt heismontørenes opprinnelige krav. Uravstemningen viste 105 for arbeidskjøpernes forslag og 100 mot.

Det snakkes så mye om splittelse i arbeiderbevegelsen og her har man et skoleeksempel på hvem som splitter og på metoden som brukes. Galgeruds rolle som splittelsesmaker er klar og utvetydig og blir en tung byrde å bære for ham i framtiden. Han sto ikke alene. Han sa selv at han hadde fått "visse signaler" om hva han skulle gå inn for og disse signaler fulgte han til punkt og prikke. Hvem som sto bak er åpenlyst, det er LO og NAF. Men en fristes til å spørre ut fra Galgeruds posisjon i SVs faglige ledelse: "Var det SVs faglige utvalg som var NAF og LO's vedbærere til dette splittelsesbålet?"

OBS.

Fraksjonskamp...

Forts. fra side 1

revisjonistiske retning, har plutselig rykket ut med lange "forsvarsinnlegg" for proletariats diktatur og den demokratiske sentralisme som han nå plutselig karakteriserer som et kjernesporsmål for et revolusjonært parti.

Frihetens tidligere Moskva-korrespondent med et mangeårig opphold i Russland bak seg, er tilsynelatende kommet på "bedre tanker". Samtidig innleder den gamle "ringreven" Arne Pettersen, redaktør av det internasjonale revisjonist-tidsskriftets norske utgave Verden og Vi, en artikkelserie der han rykker ut med kraftige utfall mot et forord til en Pax-bok, skrevet av Rune Slagstad og Knut Kjeldstadli. Boken som foruten det nevnte forord hovedsakelig består av en del tekster fra Manifesto-gruppen i Italia, bærer preg av å være et "venstre" oppgjør med revisjonist-partienes teori og praksis. Pettersen finner det i denne sammenheng nødvendig å gå til et frontalangrep mot dem, noe som i og for seg absolutt kunne være på sin plass, det er bare det at hovedhensikten for hans vedkommende klart er å presisere de anti-monopoliske revisjonistiske standpunktene ikledd en "rød" frakk. Bielenberg og Pettersen er representative for den del av debattantene som i den senere tid har lagt om sin taktikk mot "venstre". Hva betyr så dette i praksis? Det gjenspeiler utviklingen av en organisert fraksjon innenfra N.K.P. som ikke er tilhengere av en partipolitisk samling innenfor S.V., men tvert imot er interessert i et eget revisjonistisk parti i nær kontakt med de russiske sosial-imperialistene. Hvis de ikke oppnår sin målsetting innenfor N.K.P., vil de bryte ut og danne et nytt revisjonistisk parti, som i praksis vil fungere som et direkte agentur for sosialimperialismen. Det er ut fra dette perspektivet man må vurdere den nåværende diskusjonen innen N.K.P.

Fraksjonen har tilslutning fra omtrent hele K.U., en del av partiets akademikere, samt den gamle garde av trofaste Moskva-"kommunister". Den står sterkest i Oslo og Akershus, og i de nordlige fylker, spesielt Finnmark. Bortsett fra en "hard" kjerne i Bergen og Trondheim, har den ellers liten tilslutning i distriktene i Sør-Norge. De som framtrer som de mest aktive ledere for fraksjonen er N.K.P.s nestformann Martin Gunnar Knutsen, S.V.s (N.K.P.s) Nord-Norges-sekretær Georg Ovesen, Bjørn Gullachsen i Bergen og Ove Dalsheim i Trondheim. Journalist i Friheten, Oddbjørn Monsen, spiller sannsynligvis en meget aktiv rolle i utarbeidelsen av fraksjonens interne matriell.

Den røde Arbeideren er kjent med at fraksjonen, ihvertfall i Oslo, har grepet direkte inn i partidiskusjonen i lokallagene, gjennom utarbeidelse av egne stensilerte skrivelser som blir sendt ut direkte til lagene. I disse skrivelserne

blir fraksjonens politikk presentert og det oppfordres til grunnleggende diskusjon om de spørsmål den viser. For øvrig er de foreløpig meget forsiktig med å markere fraksjonen organisatorisk. De utsendte skrivelser blir ikke engang undertegnet. Dette har selv sagt sammenheng med at fraksjonen ikke er interessert i at organisatoriske argumenter skal brukes mot den før den har konsolidert stillingen bedre i hele organisasjonen. Det er sannsynlig at de vil bruke tiden fram til S.V.s samlingskongress neste vår til å utbygge apparatet i det skjulte. Mot den Moskva-dirigerte fraksjonen står i første rekke N.K.P. - formann

tre nederlag ved alle valg, og som har sett medlemsstokken nærmest bli lov-messig mindre for hvert år, griper begjærlig etter de muligheter som S.V.-samling innebærer. For dem føles det som om de etter en årrekkes ørkenvandring endelig er kommet ut av isolasjonen, og dette gir dem en viss form for entusiasme. Liksom salig Moses engang skuet inn i Kanaans land skuer de nå inn i en lys framtid der S.V. har overtatt D.N.A.s rolle som partiet med stor P innen arbeiderklassen, et parti som spiller "radikalt" pådriver overfor borger-skapet og statsapparatet. Slike anskuelser lar seg vanskelig forene med en

Vi bringer et bilde av det første landsstyret i SV. Partiet som har tatt mål av seg til å erstatte det markstukne DNA. Et nytt sosialdemokratisk parti med et mer tidsmessig og moteriktig snitt, pyntet med litt marxisme og populisme.

Noen få av representantene (fra fylkene) drømmer sikkert om SV som det store revolusjonære partiet og de vil sikkert kjempe for at det skal bli det. De vil bli spurver i tranedans. På den annen side vil de neppe følge Moskva-lakeienes marsj ut av partiet. Så kanskje det blir en tredobbelt sprekke?

Reidar T. Larsen, som etter mange års streben etter å legge grunnlaget for et radikalt fellespart til "venstre" for sosialdemokratiet, endelig nærmer seg det forjettede målet. Hensikten helliger midlet sies det fra visse hold, og hensikten for denne prinsippløse opportunisten har alltid vært å skaffe seg selv en plass på den parlamentariske arena, under stortingslovens livgivende lys. For å oppnå dette har det vært nødvendig å foreta mange taktiske manøvreringer. Det har ikke alltid vært så lett å framstå som helgen med nasjonalt demokratisk og "eie-godt" sinnelag, når det samtidig har vært en kjennsgjerning at hans eget parti har hatt en sterk gruppe av medlemmer som ikke har nølt med å åpent forsvare alle sosialimperialismens forbrytelser.

Det er sannsynlig at formann Larsens nasjonale og S.V. - vennlige linje innenfor N.K.P. har en solid majoritet i de fleste grunnorganisasjoner utover i distriktene. De fleste av N.K.P.s medlemmer på grunnplanet, som ikke er skolert i noen retning, og som samtidig har opplevd en årrekkes bi-

godtakelse av Sovjets maktpolitiske spill som supermakt. Denne delen av partiet vil sannsynligvis bli Reidar Larsens trumfkort i den partikampen som nå legger seg opp, og dette er han selv den første til å være klar over. N.K.P.-fraksjonen derimot har ikke råd til å ta slike opportunistiske hensyn. Den bygger seg opp som en direkte filial for Sovjet-Unionens sosial-imperialistiske politikk, og spiller en politisk rolle som det er kommunistenes plikt å analysere i en hver situasjon. Det er en nødvendighet for sovjet-lederne å ta et slikt direkte agentur i alle land, som kan tjene deres maktpolitiske interesser konkret, og i alle spørsmål.

Det spillet som fraksjonen i dag stiller opp med, gjennom "hyperrevolusjonært" språkbruk og avvisning av S.V., vil bli en kort taktisk fase i dens historie. Denne farsen er først og fremst betinget av forholdet til K.U., der frase-revolusjonært språkbruk koblet sammen med en nesegrus beundring for Sovjet utgjør det politiske hovedgrunnlaget for organisasjonen. I dagens situasjon er dette en linje som er bevisst

utarbeidet av K.U. -ledelsen fordi de vet at en ungdomsorganisasjon som kaller seg kommunistisk, ikke har noen eksistensmulighet hvis den ikke markerer seg til "venstre". Beundringen for Sovjet er derimot ikke spontan, men blir innpisket av politiske kommisærer som nærmest har universal-kort til Øst-Europa, og som målbevisst legger opp propagandaen fra de "sosialistiske" land. Medlemmer og sympatisører i stor utstrekning blir også sendt på alle mulige slags delegasjonsstudie- og "feriereiser" gratis eller for en billig penge, og der blir det behagelige på en tilsynelatende umerkelig måte kombinert med det nyttige gjennom alle slags former for propaganda etter de forskjellige behov, og gjennom nyttige tjenester. Dette gjelder også for N.K.P. og dets medlemmer og sympatisører, men funksjonen av disse reisene er nok viktigere i K.U. "Skoleringsarbeidet" blir også omhyggelig overvåket gjennom F.D.J., Freie Deutsche Jugend, ungrevisjonistenes organisasjon i Øst-Tyskland. Hvert år sendes K.U. puljer av medlemmer til F.D.J.s skole i "marxisme-leninisme", Jugendhochschule Wilhelm Pieck, som ligger i nærheten av Bernau, utenfor Berlin. Her blir bl.a. propagandistene utviklet og formet.

Når den taktisk "revolusjonære" linjen er utspilt, vil de som i dag utgjør ledelsen i N.K.P. - fraksjonen atter en gang vise sitt sanne ansikt. I begynnelsen av 1960-årene gikk deres meningsfeller og mange av dem personlig inn for betingelsesløs underkastelse under D.N.A. gjennom f.eks. anbefaling av kollektivt medlemsskap i

D.N.A., og støtte til Gerhardsens "arbeiderregjering". Denne linjen vil bli tatt opp igjen så fort situasjonen er moden for det. Hvorfor? Fordi dette er i nøye sammenheng med Sovjets politikk hvis hovedsiktepunkt og retningslinje er at revisjonistpartiene i de kapitalistiske land skal samarbeide med sosialdemokratene, med det siktepunkt å bli representert i flest mulige parlamentariske organer, eller aller best, komme med i regjeringen, slik det har skjedd i f.eks. Portugal. Hensikten fra Sovjets side er selvfølgelig å utvikle og befeste sin innflytelse. Vi ser på hvordan folk fra eller omkring N.K.P. -fraksjonen spiller en ubetinget reaksjonær rolle i fagbevegelsen og i forbindelse med streik-kamper. Innen S.V. f.eks. har allerede utmeldte D.N.A. - folk i A.I.K. med base i L.O. og fraksjonens fagfor- eningsfolk funnet hverandre i et godt samarbeid, for å "styrke fagbevegelsen". Under heismontørstreiken var Rolf Galgerud ledende N.K.U. -er i 1960-årene den som hele tiden sterkest gikk inn for at heismontørene skulle fire på kravet om etterbetaling, og han gikk også i bresjen for de fem i forhandlingsutvalget som kapitulerte under meklingen. Dette var ingen tilfeldighet, men en følge av den politiske ideologi som han representerte. Slik kan det nevnes tilfelle etter tilfelle.

Over alt er bildet av en målbevisst holdning i tråd med Sovjets interesser til stede.

Derfor er det meget viktig at progressive medlemmer på grunnplanet i N.K.P. og K.U. ikke lar seg forvirre av fraksjonens "revolusjonære" språkbruk, slik at de kan oppfatte den som et revolusjonært alternativ til "venstre" for S.V. Fraksjonen er og blir i sin karakter en del av den internasjonale revisjonistiske bevegelsen, og ingen må ha illusjoner om at den kan forandre karakter.

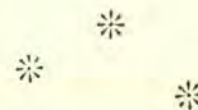
Til progressive medlemmer i N.K.P. og K.U. sier vi istedet: Bryt med revisjonismen i alle dens former. Bli med i kampen for å bygge det kommunistiske partiet, gjennom Kommunistisk Arbeiderforbund. Vi har bruk for alle ærlige, klassebevisste og byggende krefter som tar utgangspunkt i arbeiderklassens egen revolusjonære teori, marxismen-leninismen. La dere ikke føre bak lyset av sosialimperialismen og dens tal-smenn, men bryt med dem både politisk og organisatorisk.

Til N.K.P. - fraksjonens ypperste-prester sier vi imidlertid: Vi skal bekjempe dere med all den kampkraft og vilje som den kommunistiske bevegelsen eier, og vi skal i enhver mulig sammenheng nagle dere til skampælen, både ved å vise til deres klasseforæderi i den praktiske virksomheten, og ved å påvise det virkelige innholdet i deres politikk, og hvem dere tjener. Vi skal i denne kampen ikke gi oss et eneste minutt gjennom selv den minste antydning til tilbaketrekning, men tvert i mot drive dere målbevisst tilbake, fra skanse til skanse. Vi skal bygge proletariats jernhårde avantgarde, det kommunistiske partiet som skal bli borgerskapets, og dermed også deres banemann.

Iskra.

G... ..

Det er mange som sliter hardt om dagen - særlig innen forretningsstanden. Vi er etterhvert blitt kjent med mange former for aksjoner - streik, lockout, boikott osv. Det nyeste skuddet på aksjonsstammen er salgstreik. Så vidt jeg kan forstå er bakgrunnen for denne formen for streik at forretningene selger med tap slik at det er begrenset hvor lenge de kan holde det gående. Ved å stenge butikken en dag kan en begrense tapet så mye at en holder hodet over vannet en stund til.

En kan nesten daglig merke virkningen av avansetaket. Det er etterhvert blitt en ren fornøyelse å gå i forretninger. Lønningene går jo stadig opp. Når så prisnivået er fast, øker kjøpeevnen i en en hittil ukjent grad. Jeg gleder meg hver gang jeg stikker innom en butikk. En må sjelden ut med mere enn en hundrelapp for en reklameplstpose med matvarer.

Selvom denne rent filantropiske virksomheten hos forretningsfolk fyller meg med beundring, så er den beskjedne i forhold til den grenseløse beundring jeg føler når jeg tenker på hva disse arme menneskene klarer å få ut av en beskjedne inntekt.

Jeg føler meg uvel når jeg titter i likningsprotokoller. Det føles som om en roter i folks privatliv, men tro meg - det er ikke vont ment og det styrker

min respekt for forretningsfolkene. I min familie har vi det som folk flest. Når en gjør så noenlunde rett og skel for seg og har det relativt bra, så er pengene gått når måneden er over. Vi er stort sett fornøyd når hjulet går rundt uten for mye knirk.

Når en ser hva enkelte forretningsfolk får ut av en lavere inntekt, så kan en bli himmelfallen.

De har selvsagt villa. En kan jo forstå at de ikke har råd til å ha samme bil mere enn et år eller to. Hytte ved sjøen og på fjellet må de nødvendigvis ha om de skal stå ut med presset som øker for hvert år.

Jeg skal ikke engang komme inn på forbruket ellers - ikke engang nevne cabin-cruiseren og andre ting, men jeg er overveldet.

Nå har imidlertid selv likningsvesenet begynt å reagere. Ikke sjefsskikket naturligvis, men de vanlige funksjonærene.

Det er ren misunnelse selvsagt. Dette er nå også en gruppe mennesker som ikke akkurat ber om popularitet. En ondskapsfull og hyggelig venn av meg mener at det er noe galt med handelsutdannelsen her i landet.

Han ynder å fortelle den gamle og forslitte historien om han som kjøpte tomat for 1,- kroner stykket og solgte dem for 4,- og klarte seg godt med 3% pluss moms.

Kinas syn... Forts. fra side 1

Huang tok så opp de forskjellige poster på kongressens dagsorden, og først og fremst den såkalte befolknings-eksplosjonen i Asia, Afrika og Latin-Amerika som, ifølge en av supermaktenes, skal bety "en katastrofe for menneskeheten". Den andre supermakten som foregir å være imot malthusianismen, hevdet likevel at "den raske befolkningsveksten er en møllesten rundt halsen på disse landa". Begge supermaktenes synger altså en duett der de beskriver den tredje verdens befolkningsvekst som et stort onde, sa Huang, men hevdet at dette er fullstendig galt og må tilbakevises dersom det skal være håp om å få et korrekt utgangspunkt for diskusjonen.

Han pekte på at befolkningen i Asia, Afrika og Latin-Amerika historisk sett har ytt betydelig bidrag til den menneskelige sivilisasjon, men at kolonialister og imperialister gjennom et betraktelig tidsrom har underlagt seg deres land og plyndret dem for både menneskelig og matrielle ressurser. Befolkningen i enkelte land og nasjoner gikk sterkt tilbake og store landområder ble lagt øde. Nå har et stort antall av disse landa etterhvert vunnet politisk suverenitet og har gjort store framsteg økonomisk. Samtidig har riktig nok befolkningen vokst temmelig raskt, men - fastslo han - dette er ingen dårlig, men tvert imot en meget god ting. Nå når brede folkemasser er i ferd med å våkne, utgjør den store befolkningen i den Tredje Verden en viktig betingelse for at kampen mot imperialism og overherredømme kan styrkes og den sosiale og økonomiske utvikling påskyndes. "Vi har tillit til, sa han, at historiens gang - at landa ønsker uavhengighet, nasjonene frigjøring og folkene revolusjon - er uimotståelig". Hvor mange kroker og kriker det er på vegen framover og hvor lang den enn er, så vil folkene i Asia, Afrika og Latin-Amerika, og verden i sin helhet, vinne seier. Men på betingelse av at det stadig føres kamp mot aggresjon, inngrep, undergraving og utplyndring fra imperialistenes og supermaktenes side. Da vil det oppstå

et Asia, Afrika og Latin-Amerika der livet vil være rikt og kulturen vil blomstre, mente Huang.

Kina er av den mening at den første betingelse for å løse befolkningsproblemet er erobring og bevaring av nasjonal uavhengighet og utvikling av den nasjonale økonomi og kultur i full uavhengighet og selvtilit, i overensstemmelse med hvert lands spesifikke struktur og muligheter til å heve folkenes levestandard.

Huang pekte på at det er vel kjent (men lite omtalt) at det hersker en relativ overbefolkning og en utbredt fattigdom også i supermaktenes egne land. For den enes vedkommende er millioner uten arbeid og titall millioner lever i fattigdom. Hva den andre angår, den som vifter med sosialisme, så blir gapet mellom de rike, privilegerte lag og den fattige arbeiderbefolkningen stadig større, og det skaper utrygghet, og må være et resultat av hensynsløs undertrykkelse og utbytting på hjemmebane, mente Huang.

Den Tredje Verdens kamp mot imperialism og overhøyhet har i den seinere tid økt kolossalt, slo han fast, og samtidig har også folkene i de utviklede land forsterket kampen mot undertrykkelse og utbytting. Når disse to strømningene løper sammen og hamrer løs på og ryster grunnen under imperialismen og overherredømmet, bereder de vegen for avskaffelse av all arbeidsløshet og fattigdom hele verden over, sluttet Huang optimistisk.

Li Tung-chuan forklarte til sist hvorfor Kina godtok Befolkningskonferansens aksjonsplan, selv om den ikke var helt tilfredsstillende. Det var fordi den slo fast at folkene er hoveddrivkraften i menneskenes historie og at menneskehetens framtid er uendelig lys. Delegater fra en rekke land fra den Tredje Verden og mange fra den andre, framhevet hvert lands suverene rett til å forme og gjennomføre sin egen befolkningspolitikk uten innblanding utenfra. Dette vesentlige prinsippet ble endelig, etter mye diskusjon og kamp delvis gjengitt i Aksjonsplanen.

Li mente at det supermaktenes var reddest for, var at den virkelige grunnen til arbeidsløshet og fattigdom skulle bli avslørt slik at folkets masser kunne se klart hvordan befolkningsproblemet korrekt kunne løses, og hensikten med "de rikes" taktikk var selvfølgelig å svekke kampånden blandt de fattige for å kunne fortsette i det gamle sporet. Til slutt slo Li fast at det var alvorlige svakheter ved den vedtatte beslutningen. Ikke mye blir sagt om den virkelige roten til arbeidsløshet, sult og fattigdom. Uten å bekjempe imperialismen, kolonialismen og overherredømmet er det utelukket at vi kan få satt igjennom en ny økonomisk orden og sosial-økonomisk utvikling, eller løse befolkningsproblemet. Ikke et ord blir sagt om arbeidsløshet og fattigdom i de utviklede land, f. eks. Og dokumentet inneholder fortsatt målsettinger for begrensning av folketallet og legger dem til grunn for "ros og ris". Det pessimistiske synet som "Befolkningseksplasjon" fører med seg står fortsatt uttrykt i mange paragrafer og noen formuleringer er uklare. Li Ting-chuan understreket til slutt: "Vi mener at kampen om verdens befolkningsproblem langt fra er slutt, og at den vil medføre en lang og innviklet prosess. Supermaktenes, og spesielt den "sosialistiske" sådanne, vil fortsette å spille oss puss og ty til intriger. Men alle deres anslag vil lide nederlag og den kampen vi i den Tredje Verden fører sammen med folkene i hele resten av verden, mot imperialism, kolonialisme og overhøyhet vil vinne endelig seier". Men selv om kineserne nå har fått sin rettmessige plass på FNs talerstol og vet å benytte den, er det langt fra at deres røst når langt nok ut over i den tredje verdens grenser. Likevel er det opplagt at situasjonen i verden er i ferd med å forandre seg totalt, til fordel for "de fattige" og på bekostning av "de rike". Og som kineserne sier, om enn vegen er lang og alt annet enn likefra, så fører den til målet: imperialismens, kolonialismens overherredømmets undergang og folkenes frihet og lykke.

Ta kontakt med Kommunistisk Arbeiderforbund

Oslo: Egil Engeland, Nedre Skogvei 4, C Oslo 2.

Lillehammer: Reidun Håkedal, Lysegaardsvei 9 A, 2600 Lillehammer.

Lillestrøm og omegn: Marie Nordby, Bekkevn. 4, 2006 Løvenstad.

MLU/Lillestrøm: Stein Hoftvedt, Postboks 108, 2001 Lillestrøm.

MLU/Bærum, Postboks 41, 1345 Østerås.

MLU/Tønsberg: Tor Larsen, Dronning Åsas vei 4 B, 3100 Tønsberg.

Drammen: Peter O. Pedersen, Solberggt. 10, B, 3000 Drammen.

Kristiansand: Ingeleiv Henden, Skutevn. 6 E, 4620 Vågsbygd.

Vensla: Ole Langeland, 4652 Øvrebo.

Bergen: Jan Erik Ryen, Forstandersmuget 2 B, Bergen.

Hemmelig plan om multilateral bistand til Saigon.

NORGES VIETNAM- POLITIKK: balansegang på slakk line

I Paris ble det den 17. oktober i år holdt et hemmelig møte innkalt av Verdensbanken. På møtet deltok internasjonale finanseksperter, representanter for internasjonale finansorganisasjoner og regjeringer i en rekke land. Målet for møtet var å få igang arbeidet med multilateral bistand til Saigonregimet. Fra norsk side møtte ekspedisjonssjef Hedemann i Utenriksdepartementet. Et par dager før møtet hadde vi en samtale med ekspedisjonssjef Hedemann. Hans uttalelser var nærmest av informativ karakter. Han redegjorde for bankens formål og organisasjon. Han presiserte at møtet som skulle holdes var et uformelt møte hvor det skulle diskuteres om det skulle opprettes en koordineringskomite for bidrag til Indo-Kina. Under samtalen forsikret han at Verdensbankens møter overhodet ikke diskuterte ev. bidrag eller lån til medlemslandene. Slike søknader ble behandlet av bankens styre hvor Norden var representert ved en herr Poul Kryger fra Danmark.

I vår samtale etter Parismøtet fortalte ekspedisjonssjef Hedemann at han på møtet hadde lagt fram Norges offisielle syn når det gjaldt bidrag til Vietnam, hvilket var en tredeling av midlene, d.v.s. like deler til DRV - PRR og Saigonregimet. Det var alt som skjedde fra norsk side, iflg. Hedemann.

I håp om å få ytterligere opplysninger om møtet i Paris kontaktet vi Utenriksdepartementets pressesjef Anda. Han var imidlertid helt uvitende om møtet, han var overhodet ikke blitt informert! --- Pressesjef Anda formidlet imidlertid et intervju med statssekretær Arne Arnesen.

- Vi spurte statssekretær Arnesen hvorfor dette "uformelle" møtet kom i stand og hvem det var som presset på.

Statssekretær Arne Arnesen:

- Ja, hvem som tok initiativet det tør jeg ikke svare på helt uten videre, for det er jeg ikke helt sikker på. Men jeg vil jo tro, uten å ha sjekket det, at initiativet kommer formodentlig fra amerikanerne. Det er vel ikke uvanlig at man for enkelte land som man ønsker å konsentrere bistand om, søker å ha konsultasjon, det har gjeldt en rekke land tidligere også, og at man da forsøker å få mest mulig koordinering for å hjelpe disse landene.

- Ekspedisjonssjef Hedemann opplyste at hvis f.eks. det kommer søknad om lån fra Saigonregimet, så er det Verdensbankens styre som avgjør om det skal ytes lån?

- Ja, det er riktig.

- Du er altså klar over at i et slikt tilfelle vil Norge eller for den saks

skyld Norden stå uten særlig innflytelse i og med avstemningsprinsippet etter vektallsystemet?

- Det er jeg klar over - det er riktig.

- Har den mulighet vært drøftet at Norge, via Verdensbanken, vil kunne være med på såkalt hjelp til Saigonregimet?

- Det er jo klart, man deltar i en multilateral organisasjon som Verdensbanken og andre lignende organisasjoner, det også gjelder F.N., så er det jo klart det at midlene vil jo bli fordelt på ulike land som nyter godt av dette her. Og det er jo selvfølgelig, da vil det av og til skje at vi vil forsåvidt

McNamara, masseorderen som er satt til å lede Verdensbankens "u-hjelp".

da være med på at kaka deles ut på flere land - og det er jo ikke alltid at vi er enig i alle de fordelinger som gjøres. Men på den annen side så har denne multilaterale hjelpeformen store fordeler som gjør at vi får jo være med på at kanskje det går noen ører fra norsk side som da havner i et land som man da ikke nødvendigvis ellers ville ha hjulpet.

- Nei, det er riktig, men det er jo lite betryggende da at Norge faktisk er med på å bryte, i og med at de deltar i Verdensbanken, og ikke har da herredømme over de midler som blir ytt fra Norges side, gjennom Verdensbanken. At det da skal være med som et brudd på Parisavtalen. Det er jo en ganske alvorlig affære?

- Ja, hvor bruddet på Parisavtalen kommer inn, skjønner jeg ikke riktig.

- Fordi Norge har godkjent som prinsipp at det finnes tre likeverdige partnere i Vietnam.

- Ja.

- Hvis det er slik at det er USA som har presset på for å få denne koordineringskomiteen, så har det selvsagt sin hensikt det, bl.a. å lette amerikansk

økonomi. Gerald Ford har jo uttalt at han vil følge opp Nixons politikk i Indo-Kina, og der går jo alt i vesentlig grad til Saigon.

- Poenget må jo her være - nå er jo ikke denne koordineringsgruppen opprettet, for det første, og for det andre - om den var blitt opprettet - så tar den i første rekke sikte på å koordinere den bistand som landene gir bilateralt.

- Poenget er - at Norge vil komme til å være med på å yte et bidrag til den ene part som omfattes av Parisavtalen - Saigon. Og der står Norge maktesløs.

- For å skjelne mellom tingene: Hvis koordineringsgruppen blir opprettet, så vil den i første rekke koordinere den hjelpen som andre land gir, som ikke vi er med på i det hele tatt.

- Vi yter jo penger - og alle pengene som ytes avgjøres av bankens styre hvor Norden er representert, men ikke har noe å si.

- Så kommer det som Verdensbanken måtte godkjenne da, eventuelt til fordel for Sør-Vietnam. Der foreligger det ikke noe i øyeblikket.

- Det må være klart at hvis Saigonregimet søker om bidrag i Verdensbanken, så er Norge med på å yte bistand til den ene parten i Parisavtalen og er dermed med på å undergrave Parisavtalen.

- Det uttrykket vil ikke jeg bruke i det hele tatt. Forholdet er jo at Saigonregimet er jo den eneste som da er medlem av Verdensbanken - og det står ikke noe i Parisavtalen som i og for seg hindrer Verdensbanken i å fortsette å yte hjelp til et medlemsland.

- Men i og med at Norge indirekte bidrar til hjelp til en av de partene som omfattes av Parisavtalen, så må jo det være et brudd på Parisavtalen fra norsk side.

- Det kan ikke jeg skjønne. Det tror jeg ikke det er dekning for å si. Alle land som er medlem av Verdensbanken kan, hvis de har prosjekter som godkjennes, få hjelp fra Verdensbanken. Det er på samme måte - hvert land som er medlem av F.N.s hjelpeprogrammer - også nyter godt av det organets bistand.

- Det er en annen ting også som ekspedisjonssjef Hedemann fortalte - at drøftingene skulle fortsette uten at Norge deltok. Det var en eventuell bistand til Laos - og der kommer jo heller ikke Norge til å få være med å diskutere det der, men midlene som Norge har skutt inn - de kan utmerket gå til Laos.

- Hvis Verdensbankens styre vedtar det, så er det riktig.

- Konklusjonen må bli at penger kan gå ut av landet uten at landets regjering kan styre disse og derved være med på f. eks. USAs engasjement i Sør-Vietnam.

- Da må du trekke bare en konklusjon av det hele og det er da at vi må holde oss unna alle multinasjonale organisasjoner altså.

- Vi bør i hvertfall gjøre anskrik eller anrop hvis det kommer en søknad fra Saigonregimet til Verdensbanken - så bør i hvertfall offentligheten få greie på dette - og at Norge ikke er enig i at Norges midler går til - ja, jeg kaller det - direkte krigføring i Vietnam.

- Vi har jo selvfølgelig til enhver tid den adgangen. Vi gjør anskrik, eller hva vi måtte kalle det, når det gjelder

Forts. neste side

prosjekter som vi ikke er enige i. Det har jo skjedd tidligere.

- Jeg ringte pressesjef Anda i går og han kunne fortelle meg at han ante ikke noen ting om møtet den 17/10. Det er jo nokså eiendommelig at en pressesjef ikke får greie på et så viktig møte?

- Det kan jeg forsåvidt erklære meg enig i. Med alle de tusen av saker som går gjennom departementet her hver dag, så er det klart at det vil jo lett kunne skje at vi ikke alltid orienterer presseavdelingen om det som skjer. Men det ligger jo ikke noe politikk i det.

- Hvorfor deltok det bare på embetsplan på et så viktig møte om denne opprettelsen av koordineringskomiteen, hvorfor ble det bare sendt en embetsmann?

- Det er ikke noe bare det. Vi sender ekspedisjonssjef for denne avdelingen som har med vår hjelp til utviklingslandene å gjøre - som da har ansvaret for dette her. Det er ikke noe unaturlig i det hele tatt.

- Er ikke det en viktig politisk sak hvor den politiske delen burde komme inn og ikke embetsverket?

- Den politiske delen var i aller høyeste grad i bildet fordi at instruksjer til Hedemann var laget av den politiske ledelse.

- Et lite spørsmål til slutt. Er det drøftet i regjeringen offisielt eller underhånden en eventuell anerkjennelse av P.R.R.?

- Det har Frydenlund svart på.

- Nei, jeg har ikke snakket med Frydenlund.

- Frydenlund har svart på det her i Stortinget sist vår. Meg bekjent har ikke det vært oppe i regjeringen i den senere tid, men vårt standpunkt når det gjelder P.R.R. og hele situasjonen i Indo-Kina er at vi for tiden ikke foretar oss noe m.h.t. anerkjennelse eller noe i den retning der.

- Er det da et visst samarbeid mellom de nordiske land i det spørsmålet der? Jeg vet at Sverige er kommet litt lenger.

- De nordiske land er av samme oppfatning - at man ikke skal anerkjenne P.R.R. for tiden. Det gjelder også Sverige og Finland.

- Takk for svarene.

Norsk utenrikspolitikk vis a vis Vietnam er en balansegang på slakk line. På den ene siden hevder den "tredelingsprinsippet" - på den andre siden deltar det i multilaterale foretak som bl.a. støtter opp om quislingregimet i Saigon.

Den godkjenner Paris-avtalen, men den protesterer ikke mot Saigon-juntaens og USAs utallige brudd på avtalen. UD's folk, enten de befinner seg på embetsmannsplanet eller det politiske plan, vøt utmerket godt at USA og dets marionettregjering i Saigon fortsatt terroriserer det vietnamesiske folk. Ved stilltende å godkjenne dette er Norge med på å undergrave Paris-avtalen.

Men balansegang på slakk line er vanskelig, derfor må det være absolutt stillhet når kunststykket utføres. Derfor må slike uformelle møter, som det i Paris den 17. oktober, hemmeligholdes. Derfor ble ikke selveste pressesjefen i UD informert. Og som alltid er dagsavisene og massemedia lojale. Ikke ett ord

i TV og radio. Samtlige dagsaviser, med unntak av en, har ikke nevnt møtet.

Samtidig med Verdensbankens møte den 17/10 ble det holdt et annet møte i Paris. Det var et protestmøte innkalt av en gruppe kjente økonomer og andre personligheter. Det var en åpen konferanse hvis hensikt var å rette oppmerksomheten mot Verdensbankens og USAs hensikter.

Blant konferansedeltakerne var franskmennene Azouvi, Beaud, Schwartz, Cheneaux og Khan, den amerikanske historikeren Kolko og hans kone som er økonom, og en rekke andre eksperter i ulike felter fra Storbritannia, Japan og andre land. Vedtak på denne sistnevnte konferanse gikk ut på bl.a. fordømmelse av USAs politikk i Sør Vietnam, dens manipuleringer av Verdensbanken, og av det korrupte regimet til Ng. Van Thieu. I appellen heter det: "Opinionen i Saigon har på det sterkeste fordømt korrupsjonen som florerer på alle plan i Saigon-regimet, spesielt ved systematisk misbruk av utenlandsk hjelpefondene

Vi godtar ikke at slike oppsiktsvekkende avgjørelser som blir tatt i Paris i dag skjer i all hemmelighet. Hva prøver de internasjonale eksperter å skjule? Hvorfor aksepterer den franske regjering at et slikt møte til støtte for USAs politikk og som tar sikte på å redde et regime som er foraktet av alle blir holdt i Paris? Hvorfor blander man seg inn i det vietnamesiske folks indre anliggender uten hensyn til Paris-avtalen?"

Dette møtet ble overhodet ikke nevnt i aviser, TV og radio. Det passer liksom ikke inn i den offisielle norske "midt på treet" politikk.

HVA ER VERDENSBANKEN ?

Verdensbanken er egentlig et FN-organ. Bortsett fra Folkerepublikken Kina, Nord-Vietnam, P.R.R., de fleste østblokklandene og Nord-Korea er de fleste land medlemmer. Verdensbanken har som formål å drive "utviklingshjelp". Banken organiseres omtrent som en vanlig norsk forretningsbank. Avstemningene skjer etter såkalt "vektallsystem". D.v.s. at hvert enkelt lands eller gruppe av lands stemmetall står i forhold til innskuddenes størrelse. USA, Japan og et par andre lydstaten har den overveiende delen av innskuddene, og derved stemmeflertall i banken. Derved er Verdensbanken et effektivt redskap til bruk for USAs spesielle form for utviklingshjelp.

Hittil har ikke Verdensbanken gitt bidrag til Saigon-regimet, men i korridorene i Paris den 17/10 ble det snakket om et bidrag på 50 millioner dollar. Når de 50 mill. dollar kommer på styr-

ets sakskart vil ikke medlemslandene, deriblant Norge, bli informert. Først når "lånet" er gitt vil det bli sendt ut melding, men da er det for sent. Nå kan det sies at 50 millioner dollar er for småpenger å regne sett i relasjon til den "hjelp" USA årlig yter Saigon-juntaen, det utgjør bare 1,5 %. Men med de 50 mill. dollar er det slått fast et prinsipp som er politisk viktig for USA. Et politisk prinsipp i strid med Paris-avtalen fra 1973. Og når først dette prinsipp er slått fast kan bistanden selvsagt økes slik at den med tiden virkelig kan avlaste USAs sterkt pressede økonomi.

Verdensbankens direktør er ingen ringere enn Robert S. McNamara, en mann som glir lett inn i rekken av USAs virkelige store masse mordere, Kennedy, Johnson og Nixon. McNamara var forsvarsminister i USA fra 1961 og til han ble direktør i Verdensbanken i 1968, først under Kennedy, deretter under Lyndon B. Johnson.

Da Kennedy trappet opp krigen i Vietnam, ble McNamara den mann som skulle sette virkelig fart i USAs krigsmaskin. I løpet av 3 1/2 år slapp USA millioner av tonn bomber over Vietnam, foruten tusener av tonn napalm og giftstoffer. Hovedansvarlig for disse massemyrderiene var presidenten og hans forsvarsminister, nåværende direktør for Verdensbanken - med utviklingshjelp som formål - Robert S. McNamara.

Eyvind Viken.

LOCKOUT ●●● Forts. fra side 5

bare forsterkes - og solidaritetsfronten må over på offensiven. Vaklende elementer som nå søker kompromisser må vippe tilside - de innebærer den største fare. Ja, seier eller nederlag i denne avgjørende kampen avhenger nettopp av om man greier å holde arbeidernes front fri for opportunisten og intrigemakere.

LES OGSÅ

Organ for Marxist - Leninistisk ungdom

Marxist-Leninistisk Ungdom
Postboks 41 - Postnr. 1345 Østerås

Telefonsentralmontørene...

Forts. fra side 1

- Arbeiderbladet kunne forleden dag berette at dere hadde gått tilbake på dette kravet?

- Det er blank løgn fra arbeidsgiver-sida, som Arbeiderbladet hadde sine "opplysninger" fra. Feilen fra avisas side var at den ikke kontaktet oss for å få bekreftet riktigheten.

- Hvordan vurderer dere situasjonen nå etter bruddet?

- Vår aktivitet og støtten utenfra må intensiveres. Det er nå vi kommer til å sanne viktigheten i det som også var mottoet for heismontørstreiken: "Streiken må vokse, ellers dør den bort!"

- Det er selvsagt en fare for det, og det er klart vi står samlet mot voldgift. Hva som vil skje i tilfellet den blir brukt - om vi i så fall går til ulovlig streik - må diskuteres grundig og avgjøres ved uravstemming blant de streikende. Men vi tror ikke bruk av voldgift er sannsynlig. Vi vet at L.O. ikke vil anbefale det overfor Arbeiderpartiet. Det vil være politisk uklokt av Arbeiderpartiet å bruke voldgift enda en gang i år. Det tror vi ikke de tør.

Det som vil skje, er nok heller at vi får et nytt lock-out-varsel. Det vil ikke ramme regjeringa politisk. N.A.F. drev høyt spill i forbindelse med heismontørenes streik, noe som bl.a. framgår av forskjellige direktørers skremselsuttalelser omkring overtidsnek-telsene. A.A.F. hadde mye å tape. Men de vant spillet.

- Per: Jeg tror lock-out varselet da først og fremst var et forsøk på å tvinge igjennom voldgift, siden vi vet hvor farlig selve lock-outen ville blitt for N.A.F. selv.

- Bjørn: Jeg tror heller lock-out-varselet var et rent forsøk på å så splid i

arbeiderklassen og blant de streikende - at det altså var et forsøk på å få de 200 streikende til å gi seg. Det var heller slik at N.A.F. kalkulerte med at de streikende ville gi seg i første omgang: de ville aldri latt det komme til lock-out, men ønsket å tvinge fram løsning i forhandlingene.

- I alle fall vet vi at lock-outen skulle brukes til å få både heismontørene og oss tilbake til arbeidet - og det første greide de! Men de skal bli skuffet når det gjelder oss!

- Hva har dere i så fall tenkt å gjøre for å unngå heismontørenes skjebne?

- For det første har vi sagt klart fra at vi ikke akter å slippe L.O. og ledelsen fra andre forbund inn i meklinga. Dette er et forbundsvis oppgjør, og følgelig har L.O. ikke noe i meklinga å gjøre. Det er vårt forbund og de respektive klubbene som skal ha forhandlinger med arbeidsgiverne! Dessuten mener vi at forhandlingsutvalget vårt er sammensveiset nok på de prinsipielle og økonomiske kravene til at kapitulasjonen er svært lite sannsynlig. Det samme gjelder P.R. - og streikekomiteen.

- Hvordan kan man best støtte dere?

- Støtten må skje på våre premisser. Streikestøttekomiteene må ikke støtte bort grupper i det partipolitiske sentrum, men samarbeide..

Alle komiteene bør oppgi en kontaktmann vi kan henvende oss og sende materiale til.

Vi trenger direkte støtte til krava våre,

til kravet om å få faget inn under lærlingeloven. Vi trenger prinsipiell støtte på spørsmålet om etterbetaling - som er støtte til oss og hele arbeid-

erklassen. Ellers vil vi opplyse at vi gjerne kommer til de forskjellige komiteene og redegjør for streiken.

- Når det gjelder den resolusjonen med henstilling til S.V., A.P. og L.O. om å få lovfestet kravet om etterbetaling som ble vedtatt på solidaritetsmøtet i Folkets Hus 12/11 - kan den innebære en fare for at L.O. "påtar seg ansvaret" for å løse konflikten mot at dere gjenopptar arbeidet - uten garantier?

- Om prinsippet om etterbetaling blir lovfestet, er det en stor seier. Men samtidig er det helt klart at vi ikke går tilbake til arbeidet før vi har pengene på bordet! Det er våre penger, som vi ærlig og redelig har opptjent! Får vi dem ikke, er det tjuri.

- Aktiviteten innad?

- Aktiviteten blandt de streikende er stor! Bare i den daglige ledelsen deltar 30 stk., og vi kan faktisk si at oppslutningen om møtene våre er på 100%. Fra neste uke vil flest mulig bli engasjert flere dager i uka til stands, løpeseddelutdeling, diskusjoner o.s.v. Mottoet er at "streik er ikke ferie". Samholdet ser også ut til å bli stadig sterkere. Det er nå så godt som enstemmig oppslutning om vedtakene på streikemøtene - og det er resultatet av en utvikling.

- Og som sagt: vi er sammensveiset og står fast på kravene. Arbeidsgiverne og N.A.F. kommer ikke til å få oss til å kapitulere eller til å så splid blandt oss! Slutter Bjørn Hansen og Per Schulhus.

Intervju: Truls Wyller.

LES OGSÅ

RØDEFANE

Teoretisk tidsskrift for

KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND

Postboks 2863. Kampen. Oslo 5

HUSK

Å FORNYE

ABONNEMENTET

Intervju med Leif Johannessen

Intervjuer: Harald Berntsen.

Den røde Arbeideren: Kan du først si hvordan du vurderer resultatet av heis montørstreiken?

Leif Johannessen: Den store støtte fra grunnplanet i arbeiderbevegelsen, som ga seg uttrykk i aktiv handling viste at arbeiderbevegelsen kan samles og vise solidaritet hvis det politiske innhold er viktig.

"ANNERLEDES STREIK"?

- Dere la i begynnelsen vekt på at det dreide seg om en "annerledes streik". Det ble bl. a. betont at de streikende fortsatte å arbeide i sitt eget, provisorisk opprettede firma, at streiken derfor skilte seg fra "vanlige" streikekamper. Var det riktig i så stor grad å understreke det særegne ved heis-montørstreiken? Det viste seg jo seinere at dere fikk økende støtte i arbeiderklassen ikke på grunn av det særegne, men på grunn av kravas allmenne betydning for alle arbeidere?

- LJ: Til dette er det bare å si at vi med "annerledes streik" ikke først og fremst hadde firmaet i tankene, men derimot nettopp det at vår streik i større grad enn til vanlig hadde et allment politisk perspektiv av interesse for alle arbeidere helt fra begynnelsen av.

- Hvordan det?

- LJ: Streiken var fra første øyeblikk av politisk karakter fordi den bare kunne føres som lovlig etter et oppgjør med regjeringen og vår forbundsledelse. Som kjent la ledelsen i vårt forbund opp til å kople oss inn i den tvungne voldgifta mot elektrikerne. Bare en utvetydig uttalelse fra vår side om at vi i så fall ville streike på tvers av voldgift, fikk regjeringen til å legge dette på is. Vår streik gikk derfor umiddelbart ut over det rent økonomiske, og det foruten ved at den rettet seg mot tvungen lønnsnemnd politisk ved at den tok opp det politiske spørsmålet om å få gjennomført fagbeskyttelsen ad lovvegen - og seinere i forbindelse med kjøttarbeiderstreiken kravet om etterbetaling for å knesette prinsippet om at arbeidere som tar i bruk streikevåpnet, ikke skal straffes på pungen av den grunn.

- Men er den politiske karakteren spesiell for deres streik?

- LJ: Nei, men den politiske karakteren av streiker viser seg ikke alltid umiddelbart. Selv ikke vår streik, med det utgangspunkt den hadde, ble av alle straks oppfattet som politisk. Erkjennelsen av dette oppstår ikke av seg selv, men kan bare komme som resultat av en aktiv streikelinje, hvor alle deltar i det praktiske arbeidet og i diskusjonen om streiken og dens utvikling. Etter hvert som streiken skrider fram, vil klassefienden avsløre seg tydeligere, og det vil da bli avdekket

for alle - både utenfor og innenfor de streikendes rekke - at de opprinnelige, tilsynelatende spesielle krav inneholder allmenne elementer, som etter hvert overskygger det spesielle. Men her gjelder det for streikeledelsen ikke å gå for fort fram, men holde kontakten med de streikende.

- Hviken betydning har støtteuttalelser utenfra i denne forbindelse?

- LJ: Støtteuttalelsene gir de streikende politisk og moralsk ryggrad til å føle de belastninger det er å føre streik. Det er riktig at støtteuttalelsene går på de viktige saker og lar de streikende føle at andre støtter dem i kampen mot fiendene.

Faksimile fra Bergens Arbeiderblad som viser NAF's taktikk og ikke minst klasseforrædernes oppfølging av taktikken - merk særlig klubbformann Sakseide.

KAN LO-LEDELSEN "VINNES OVER"?

- Over til et annet spørsmål. LO-ledelsen falt på alle avgjørende punkter de streikende i ryggen, bl. a. da den på en dårlig skjult måte brukte lock-out-trusselen mot 90 000 mann til å presse dere tilbake til jobben på NAFs premisser. Når dette lyktes, kan det ikke da reises spørsmål om de streikende på forhånd var tilstrekkelig forberedt på LO-ledelsens adferdsmønster, dvs. om dere på forhånd, gjennom diskusjon, hadde gjort tilstrekkelig klar til dette ved å forutsi LO-ledelsens klasseforræderiske linje?

- LJ: Jeg vil påstå at få av oss streikende hadde illusjoner om LO-ledelsens

holdning. Jeg for min del mener å se et klart mønster i LO-ledelsens adferd overfor streikekamper av den typen som utviklet seg her. Så lenge streiken og støtten fra andre arbeidere er av mindre betydning og omfang, forholder den seg bare passiv, i påvente av at bevegelsen skal ebbe ut av seg selv. Vokser imidlertid streike- og støttebevegelsen til en viss styrke, så vil LO-ledelsen forsøke å fange opp sympatien og bruke den mot de streikende, slik den gjorde overfor oss. Men hvis bevegelsen blir sterk nok, tror jeg bestemt at LO-ledelsen vil bli tvunget til å kaste seg på og støtte bevegelsen.

- Tror du virkelig det siste?

- LJ: Ja, jeg tror ikke at LO-ledelsen tør å risikere å isolere seg fra en virkelig sterk bevegelse blant arbeiderne.

- Men hva med dens holdning under EEC-kampen?

- LJ: Den var ikke i samme grad en klassebevegelse, og LO-ledelsen ble ikke i den grad isolert fra arbeiderne.

- Men er det ikke snarere slik at LO-ledelsen allerede vil ha isolert seg når det er kommet så langt som til en virkelig sterk bevegelse - gjennom alle de forsøk den under opptrappingen vil ha gjort for å sabotere kampen? Er det ikke med andre ord en forutsetning for en sterk bevegelse at LO-ledelsen i løpet av kampen er blitt skjøvet tilside og isolert - både praktisk og i arbeidernes bevissthet? Og i så fall kan en vel ikke fra starten av ta sikte på "å vinne over" LO-ledelsen?

- LJ: Man "vinner" ikke over LO-ledelsen på den måten. Kampen avslører dem og gjør det mulig å isolere disse politisk. Dette er en lang prosess som nu er i ferd med å skyte fart.

- Dessuten: LO-ledelsen adferd er vel ikke primært dirigert ut fra personlig moralske svakheter eller hva den ønsker, men ut fra det lov- og avtaleverk vi har i dag, som binder LO-apparatet til den borgerlige staten?

- LJ: LO-ledelsen er forankret i en ideologi som fornektet kampen og forsøker å tilsløve de virkelige motsetninger. Således er de også en del av det etablerte, som f. eks. lover osv.

FÅR FORBUNDSLEDELSEN LILLE-FINGER'N, TAR DEN HELE HANDA

- Hvorfor gikk dere på et visst tidspunkt i streiken inn for å dempe kritikken av forbundsledelsen?

- LJ: Jeg mener at vi hele tida gjorde det vi kunne for å være forberedt på LO-ledelsens og forbundsledelsens holdning. På den andre siden ble forbundets ledelse pålagt å gå mot bruk av tvungen lønnsnemnd gjennom et ved-

tak på forbundslandsmøtet under streiken. Dette fulgte den faktisk lojalt opp, bl. a. gjennom uttalelser til pressen. Denne holdningsendringen var selvsagt utelukkende et resultat av vår og andre arbeideres aktive kamplinje og kritikk overfor forbundsledelsen. Men dermed ble det hevdet fra medlemmene at nå var oppgjøret tatt. Det var ikke lenger nødvendig å rette angrepet mot forbundsledelsen. Arbeidsgiverne er tross alt arbeidernes hovedfiende. Det er verre å få forståelse for viktigheten av å bekjempe dem som går NAFs ærend.

- Men for at en streik skal føre fram, må vel denne forståelsen likevel stadig økes? Ellers kan vel de stadig nye streikefiendtlige utspill som en forbundsledelse vil komme med, føre til motløshet og oppgivelse?

- LJ: Streikekomiteer kan ikke i den grad bli politiske organer. En for sterk og vedholdende kritikk av forbundsledelsen kunne føre til at streikeledelsen isolerte seg i forhold til medlemmene. Men vi sto hele tida klart på. Vi hadde hele tida klart for oss at hvis slike folk får lillefinger'n, så tar de hele handa.

SV-ERNES NØKKELEROLLE

- Men likevel fikk de til slutt både lillefinger'n og ene handa, dvs. de lyktes i å utmanøvre dere på prinsippspørsmålet om etterbetaling?

- LJ: Ja, men dette var ikke medlemmenes skyld, og heller ikke først og fremst forbundsledelsens fortjeneste. Manøvreringene kunne bare føre fram fordi vi fikk folk i våre egne rekker - som blev forrædere ikke bare overfor streiken, men også overfor egne standpunkter. Det kan dokumenteres med tidligere uttalelser fra disse folka at de var enige i at det ikke skulle fires på prinsipielle spørsmål, noe de altså gikk fra i den mest kritiske fasen. Verken NAF, LO- eller forbundsledelsen kunne klart å knekke streiken uten å ha disse medspillerne inne de streikendes egne rekker. De utgjorde i virkeligheten NAFs trumfkort.

- En kan altså ikke nøye seg med å forberede seg på LO-ledelsens sabotasje, men må dessuten avsløre og bekjempe dens representanter innad?

- LJ: Det er åpenbart. Nå etterpå står det helt klart at vi gjorde en avgjørende feil ved ikke å ta indre fiender på ordet da de på streikemøtet uka før meklinga for første gang ville ha gitt forhandlingsutvalget "frie hender" til å gi opp etterbetalingskravet hvis det skulle komme til å stå på det. Vi skulle da ikke bare ha avvist disse i diskusjonen, men tatt avstemning over ders forslag. Det er ikke tvil om hva avstemningsresultatet da ville ha blitt, og dermed hadde ikke forræderne seinere kunnet splitte forhandlingsutvalget med sin kapitulasjonslinje.

MEKLINGSFORLØPET

- Før vi går nærmere inn på rollen

til de som forrødte streika kan du fortelle litt om utviklingen i meklingen?

- LJ: Da vi gikk til mekling, sto vi tilsynelatende fast på alle krav, også tilsynelatende med forbundsrepresentantene i ryggen. Mandag og tirsdag førte ikke meklingen til avgjørende resultater. Tirsdag kveld kom så riksmeklingsmannen med kraftig, nærmest "korrekt" til vår "steile" holdning, noe gutta blei temmelig forbanna over. Morgenen etter forutså Aftenposten bruddet. Men nettopp på onsdagen kom det avgjørende vendepunktet. I spørsmålet om etterbetaling hadde vi allerede strukket oss så langt vi kunne, nemlig til å godta etterbetaling i form av et engangsbetrag. Dette viste seg likevel å være "sterkt nok", NAF ville heller ikke gå med på det. Riksmeklingsmannen foreslo da et time-tillegg på 1.75, som skulle ligge "midt mellom" vårt krav om 1.90 og voldgiftsdommen over elektrikerne - noe vi sa ikke kom på tale.

På dette tidspunktet tar forbundsformann Erling Johansen det første initiativ til å trekke LO inn i forhandlingene. Vi avviste dette med at vi sto oppe i forbundsvisse oppgjør. Johansen trakk da dette, men foreslo snart i stedet at vi for ikke å gjøre noen oppmerksom på at vi konsulterte LO, kunne late som ingenting og stikke bortom LO i spisepausa. Dit kommer vi, og der sitter alle sammen - både LO-nestformann Høidal og "representanter" for de lock-out-rammede - og venter "i høyeste beredskap". Skau i Jern og Met. og Solend i Bygning er mest aktivistiske med å love full støtte til våre krav, men samtidig å understreke at det vil bli "svært vanskelig" å forklare dette for 90 000 lock-out-rammede. Samtidig presser hele delegasjonen på for å bli med i forhandlingene. Når vi i forhandlingsutvalget så kommer tilbake til forhandlingslokalene etter å ha diskutert om "delegasjonen" skal få være med, sitter allerede hele gjengen der og tar smilende imot oss, med bl. a. følgende bemerkninger til meg: "Nå, herr PR-sjef, har du noe imot at vi får delta?" Men fortsatt var det flere ganger på nippet til brudd. Det unngås imidlertid, og berammes ny mekling på torsda. På dette møtet setter et flertall på 5 i forhandlingsutvalget - deriblant organiserte SV-ere - sin kapitulasjonslinje ut i livet, og anbefaler meklingsforslaget om 1.85 i timetillegg, men uten etterbetaling.

Trass i at det er klart for all verden at etterbetalingsprinsippet dermed ikke ble innfridd, forsøker flertallet i utvalget i uttalelser å gi inntrykk av at etterbetaling likevel "i realiteten" er gitt i form av økningen i timetillegget.

IKKE ALLE VAR I STREIK

- Det eneste som kunne ha hindret denne utviklingen i meklingen, var vel at dere hadde trukket dere ut? Kunne de-

re ikke forlatt meklingen straks Høidal & co. "stakk hodet in-"

- LJ: Jo, det kunne vi. Men poenget er at et flertall av forhandlingsutvalget var uvillig til å trekke seg ut allerede fra begynnelsen av. Slaget var allerede tapt da vi gikk til mekling. Den avgjørende feilen var mer at forhandlingsutvalget var det samme som det som ble valgt tidlig i våres. Siden den gang hadde det skjedd en kraftig utvikling i konflikten, uten at de endrede forhold hadde ført til endringer i forhandlingsutvalgets sammensetning. Gjennom omfattende og kraftig politiske diskusjoner i streikekomiteen sto vi lenge samla der. Det var organiserte SV-folks kapitulasjonsutspill på streikemøtet og innbrytning i streikekomiteen på slutten som brøt opp enheten.

- Satt ikke disse i streikekomiteen?

- LJ: Jo, men en ble opprinnelig ikke valgt inn i streikekomiteen, av den grunn at han ikke var i streik. Dette hadde han til felles med de 4 andre som sammen med ham var de eneste som agiterte for det anbefalte meklingsforlaget på uravstemningsmøtet: Foruten en som var i jobb for Hansen & Bjørnerud, dreier det seg om en som er foretningsfører i vår forening og har $\frac{1}{2}$ stilling i Statens teknologiske institutt, en i Oslo Heiseservice, en som er vaktmester, og ansatt hos OTIS. Disse - sammen med 50 andre i vår forening i Oslo - har jobbet under hele streiken, hos arbeidsgivere som ikke er tilsluttet NAF, og etter nye lønnsavtaler som ble inngått alt i vår. Det er forresten ikke minst viktig å merke seg at disse hadde stemmerett når det gjelder å bedømme uravstemningens 105 mot 100.

- Men likevel var disse med i forhandlingsutvalget?

- LJ: Den ene satt der fra ivår. Den andre var, bortsett fra et sjukehusopphold på 14 dager, aktiv med i streikearbeidet. Den første derimot var passiv. Først på slutten kom han aktivt med og da for kapitulasjon. Et par dager før meklinga skulle begynne skaffet han seg vikar i den jobben han hadde hatt hele streiken, og forlangte å få bli med i streikekomiteen, nærmere bestemt PR komiteen - med "indre propaganda" som spesialområde!

- Ble dette godtatt?

- LJ: Jeg forlangte at vedkommende måtte ta selvkritikk på sin tidligere kapitulasjonslinje, og at han ikke kunne overta "indre propaganda". Men, som sagt, vi skulle tatt et endelig oppgjør med vedkommende på streikemøtet like før, før han på denne måten kunne få konsolidert sin nøkkelstilling. Han hadde neppe klart denne jobben alene - han fikk hjelp fra en som tilsynelatende tidligere hadde stått hardt på krava - mot kapitulasjonslinja.

Forts. side 9

Albanias syn....

Forts. fra side 1

de betydning for den internasjonale kommunistiske bevegelsen.

En av de forelesningene som vi fikk et meget bra utbytte av omhandlet revisjonismen og vi skal her referere et utdrag av denne. Forelesningen ble holdt av en ledende kamerat fra P.P.S.H. (Arbeidets Parti) som var tilknyttet instituttet for marxisme-leninisme ved universitetet i Tirana.

Innledningsvis presiserte foreleseren at en måtte ta i betraktning hva revisjonismen representerte klassemessig. Revisjonismen var en del av den borgerlige overbygning, og de revisjonistiske partienes oppgave i de kapitalistiske land er å bli representert i statsapparatet, for på denne måten å forsøke å ta ledelsen innen statsmakten. Den moderne revisjonismen er et fullstendig degenerert opportunistisk element, og den har forrådt arbeiderklassen i enhver sammenheng. Revisjonistene samarbeider med de borgerlige partiene, spesielt sosialdemokratiet som Lenin definerte som borgerlige arbeiderpartier. Det er vanskelig å dra noen skillelinjer mellom sosialdemokratiet og de revisjonistiske partier, fordi innholdet i politikken er det samme. Som et eksempel på samarbeidet mellom sosialdemokratiet og revisjonistene ble Chile nevnt, og den tragiske utviklingen der måtte sees som resultat av at man ville endre makten gjennom samarbeid med sosialdemokratene og revisjonistene. Revisjonistiske og sosialdemokratiske partier sprer over hele verden illusjoner om den fredelige overgangen til sosialismen, spesielt gjennom parlamentene. Revisjonistpartiene er blitt en del av de borgerlige partiene. Foreleseren understreket sterkt at marxist-leninistene ikke kunne godta samarbeid med revisjonistene. AKSJONSENHET MED REVISJONISTISKE PARTIER ER ABSOLUTT UTILATELIG! DETTE SPØRSMÅLET MA FORSTAES PÅ EN KLAR OG RIKTIG MÅTE! Et unntak er imidlertid land der revisjonistpartiene har en sterk innflytelse på arbeiderklassen, men da må det være en bevisst taktikk som tar sikte på å dra de arbeidere som står under revisjonistenes innflytelse over til det kommunistiske partiet.

Dannelsen av marxist-leninistiske partier og organisasjoner er en stor seier over revisjonistene. Det er imidlertid nødvendig for de marxist-leninistiske organisasjonene å være oppmerksomme på taktikken fra revisjonistenes side, som gir seg ut for å tale på vegne av arbeiderklassen.

Når Lenin studerte revisjonismen kom han til den konklusjonen at revisjonismens mor var imperialismen, og han påviste klart den organiske sammenheng med imperialismen. Derfor kan ikke revisjonismen bekjempes uten at man også bekjemper imperialismen. Så lenge revisjonisme og imperialismen finnes vil det alltid være en fare for utglidning innen de kommunistiske partiene. Lenin påviste klart at revisjonismen var et resultat av borgerlig innflytelse innen arbeiderklassen. Revisjonismen er et råttent kjøttstykke i marxismen-leninismens kropp som må skjæres ut. Den som ikke får skåret bort byllen svever i en overhengende fare.

Derfor må klassekampen på det ideologiske området stadig fortsette innenfor det kommunistiske partiet. Hvis ikke revisjonismen blir bekjempet i kommunistenes organisasjoner vil det være umulig å styrte borgerstaten. Erfaringene 20

fra Albania og Kina har vist at kampen mot revisjonismen har vært våldsom, og i denne kampen har partiet rensket og styrket seg. Hvis man ikke fører kampen sterkt vil revisjonistene overta hele makten, slik det eksempelvis har skjedd i Sovjet.

Foreleseren kom så inn på motsetningen mellom Moskva-tro og "nasjonale" revisjonister, og hvordan de innbyrdes drev sitt taktiske spill. Det finnes også revolusjonære elementer som fremdeles er tilknyttet de revisjonistiske partiene. Kommunistene må arbeide hardt og målbevisst på å vinne disse for marxismen-leninismens standpunkter. Man kan bare vinne disse ærlige kameratene over, gjennom å trekke en hard grenselinje mot revisjonismen, og ved å bli revisjonismens motpol. Revisjonistpartiene må eksponeres som borgerlige partier som ivaretar borgerskapets interesser.

Ellers ble spørsmålet om hvordan man skulle arbeide i de reaksjonære fagforeningene tatt opp. Lenin kritiserte "venstre"-opportunistene fordi de ville forlate fagforeningene, som arbeidermassene var organisert i, samtidig som de daværende partienes forbindelse med arbeiderklassen var svak. Majoriteten av arbeiderne var under innflytelse av sosialdemokratiet og de reaksjonære fagforeningene. Kommunistenes linje, slik den er utformet av Lenin, er at man må arbeide innenfor fagforeningene for det kommunistiske partiet, og for å stille medlemmene i fagforeningene på kommunismens standpunkt. DETTE BETYR IMIDLERTID IKKE NOE SAMARBEID MELLOM KOMMUNISTENE OG DE REAKSJONÆRE LEDERNE I FAGFORENINGENE. ARBEIDERKLASSENS INTERESSER KAN ALDRI BLI IVARETATT AV REAKSJONÆRE OG BORGERLIGE FAGFORENINGER!

Avslutningsvis ble sosialimperialismens undertrykkelse av arbeiderklassen i Sovjet og Øst-Europa tatt opp. Foreleseren pekte på at levestandarden stadig ble høynet for den russiske borgerklassen, mens arbeiderklassens økonomiske situasjon ble forverret. I Sovjet er det en lønnsforskjell på 1 - 15 mellom de høyeste og lavest lønte. (I Albania derimot er lønnsforskjellen 1 - 3).

Terroren mot arbeiderklassen i Sovjet øker også stadig i omfang. I Moskva, Leningrad og Kiev er streikekamper i den senere tid slått ned på en blodig måte. Arbeidsløsheten øker også stadig i omfang og er oppe i mange millioner, spesielt utsatt er utkantområdene.

Sovjets utenrikspolitikk bærer også preg av aggressive manøvrer. Som eksempler på dette ble nevnt invasjonen i Tsjekkoslovakia, grensekrenkelsene overfor Kina, direkte støtte til indisk, i realiteten var det sovjetisk, agresjon i Pakistan. 500-600 000 mann står i stridsberedskap i Øst-Europa, for å trygge Sovjets imperialistiske interesser. De fattige land blir også systematisk utplyndret gjennom sovjetisk "hjelp". Sovjets dobbeltsidige spill i Vietnam ble også nevnt. På den ene siden ga de en viss støtte til vietnamesernes kamp mot USA, men samtidig var hovedhensikten for dem å sabotere kampen, og forsøke å presse vietnameserne til forhandlinger på ugunstige betingelser.

Det ble pekt på at det oppsvinget som det hadde vært i klassekampen i Sovjet i den senere tid, viste at det

var i ferd med å skille seg ut en revolusjonær fortropp som sliter seg løs fra den nye herskerklassens jerngrep. De marxist-leninistiske organisasjonene og gruppene som helt sikkert finnes i Sovjet, ivaretar og viderefører de revolusjonære og bolsjevikiske tradisjonene.

Dette foredraget som ble påhørt av Røde Stjärnan-delegasjonen, som K.A. deltok i, måtte være en bitter kost for den håndfull svenske og norske "folkevenner" som hadde våget seg inn i lokalitet. Den klare påpekingen av det utilatelige i aksjonsenhet med revisjonistiske partier var et direkte slag mot både A.K.P.- og Gnistar-gruppen, som gjentatte ganger har hatt, og enda oftere bestrebet seg på å få, enhetsaksjoner med henholdsvis N.K.P. og V.P.K. De ble tydeligvis rammet av et ubehagelig sjokk, og det var kostelig å se hvor skyldbetyngtet enkelte så ut.

Enda mer ubehagelig ble det for våre kjære "folkevenner" da foreleseren etter spørsmål fra oss trakk opp linjene for en faglig politikk som var helt i tråd med den politikken som både K.A. og K.F.M.L.(r) har fulgt, og som "folkevennene" like energisk har angrepet. Dette fikk da også begeret til å flyte over for en norsk A.K.P.-spire som, sprutet i fjeset, gjorde oppmerksom på at dette var et spørsmål som ble brukt av oss i kampen mot dem i Skandinavia. Foreleseren traff virkelig spikeren på hodet da han kommenterte dette med at vedkommende A.K.P.-er tydeligvis ikke hadde forstått noe, verken av spørsmålet eller problemstillingen. For om mulig å avklare begrepene ble A.K.P.-eren av foreleseren henvist til å ta kontakt med vår svenske tolk, som var medlem av K.F.M.L.(r), etter møtet. Forøvrig kan det sies at av en eller annen grunn, som det ikke er vanskelig å gjette seg til, fulgte ikke A.K.P.-spiren vår utmerkede forelesers gode råd.

E.E.

EKSPORT AV DØD.

Eastern Horizon, New York Times Service, Washington 10. juli 1974.

De forenede stater solgte i løpet av regnskapsåret som slutta nå i juni nesten dobbelt så mange våpen som det foregående finansåret, og for nesten 2000 mill. dollar mere enn for alle våpen som ble solgt eller gitt bort av samtlige nasjoner i 1971 iflg. Pentagons beregninger. Hovedparten av det amerikanske våpensalg, omkring 7000 mill., gikk til Midt-Østen og det Persiske Gulf-området, men denne summen omfatter ikke våpen for 1500 mill. som Israel fikk og heller ikke våpen for flere mill. dollar til Jordan og Libanon.

KÄTHE
KOLLWITZ

"Brød" - 1924

Munch-museet har i høst stilt ut en del av Käthe Kollwitz' arbeider. Mange kjenner kanskje Kollwitz først og fremst gjennom hennes plakater fra mellomkrigstidas Tyskland, plakater som retter seg mot krig og sult, abortparagrafen, alkoholmisbruk eller ågervirksomheten.

Men utstillingen viser flere sider ved hennes produksjon, og avspeiler også Kollwitz' liv og utvikling.

Käthe Kollwitz ble født i 1867 i Königsberg og var datter av murmesteren Karl Schmidt. Hun giftet seg med legen Karl Kollwitz og flyttet til Berlin.

"Aldri mer krig" - 1924

Spesielt gjennom mannens legepraksis fikk hun innblikk i den tyske arbeiderklassens livssituasjon. Kollwitz skriver i sine opptegnelser om hvordan hun gjennom faren og broren tidlig kom i kontakt med arbeiderklassen og sosialistiske idéer. Men denne innflytelsen var til å begynne med for henne av mer romantisk og estetisk karakter. I arbeiderklassen fant hun "vakre motiver", hun drømte om å falle på barrikadene. Om dette skriver hun: "Vakker var for meg sjaueren i Königsberg, vakre var de polske "jimkies" på kornskipene, vakker var storslagenheten i den måten disse folk beveget seg på. Mens småborgeren for meg var uten sjarme. Hele det borgerlige liv forekom meg å være pedantisk." Men etterhvert som hun stiftet bekjentskap med de arbeidsløse og de prostituerte gjennom mannens legepraksis, "først da begrep jeg hele proletarietets skjebne og alt som fulgte med den."

Det tyske sosialdemokratiet var fram til utbruddet av første verdenskrig på stadig marsj mot høyre. Da den imperialistiske krigen kom, tok ikke Kollwitz avstand fra den. Først da den yngste av hennes to sønner faller, sammen med store deler av den tyske ungdommen, tar hun åpent avstand fra krigen, ikke fordi den er imperialistisk, men fordi alle kriger ifølge Kollwitz er like umenneskelige. Krigen skaper enorme lidelser, ikke bare for dem som kjemper ved fronten, også de etterlatte: foreldre, kvinnene med store barneflokker er alle krigens ofre. Kollwitz' voksende passifisme grunner seg i at hun først og fremst ser arbeiderklassen som en lidende klasse, ikke som en revolusjonær kraft. Hun tilhører den borgerlig demokratiske tradisjon som har sympatier for sosialismen.

I sin dagbok fra 1921 skriver hun: "Jeg trodde jeg var revolusjonær og var bare evolusjonær. Ja, stundom vet jeg ikke om jeg overhodet er sosialist, om jeg ikke snarere er demokrat."

I 1927 ble Kollwitz invitert til Sovjetunionen til 10 års jubileet for Oktoberrevolusjonen. 1931 lager hun to arbeider "Solidaritet" og "Demonstrasjon"

som varsler nye toner i hennes produksjon. Disse arbeidene viser et forenet proletariet som ikke lengre er kapitalismens passive ofre, men har reist seg til kamp. Da nazistene kom til makten i 1933, ble Kollwitz' arbeider fjernet fra utstillingslokalene, selv ble hun fratatt sine stillinger i forskjellige kunstnerorganisasjoner. Hun fikk ikke oppleve nazismens nederlag. Hun døde 22. april 1945.

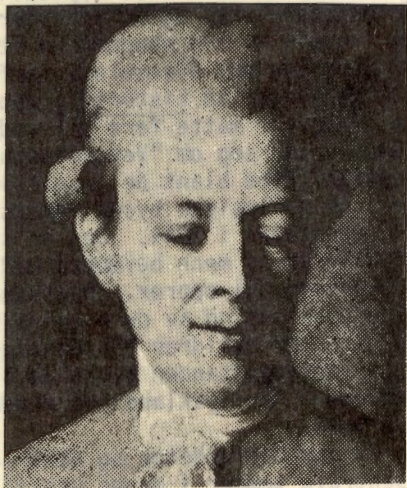
Selv om Kollwitz har skildret et kampberedt proletariet (disse arbeidene er ikke med på utstillingen), så bærer Kollwitz' produksjon først og fremst preg av hennes identifisering med arbeiderklassens lidelser. De fleste av arbeidene i Munch-museet skildrer klassens nød: sult, barnedødelighet, krigens redsler og døden som kommer som befrier. Hennes serie "Proletariat" fra 1925 i tre blad har titlene "Arbeidsløs", "Sult", "Barn dør". Det er arbeiderklassens håpløse situasjon: kneblet, utpint og redusert til et passivt offer. Kollwitz' opplevelser av den imperialistiske volden stenger for en skildring av proletarietets reisning. Hennes skildringer av kapitalismens umenneskelighet hindrer henne i å se kapitalismen som menneskeverk, og at arbeiderklassen i kraft av sin økonomiske stilling er bærer av det klasseløse samfunn. Utstillingen viser to historiske oppstander. Den ene måtte føre til nederlag. Den dreier seg om "Veveroppstanden" som fant sted blant de arbeidsløse veverne i de schlesiske byene Peterswalde og Langenbielan i 1844. Død og sult tvinger kvinner og menn bevæpnet med økser og brostein til opprør. Oppstanden ender med nedslaktning av de arbeidsløse. Den andre serien skildrer "Bondekrigen", den store bondeoppstanden blant de liv egne bønderne i Sør-Tyskland mot feudaladelen i 1525.

Men selv om håpløsheten og nederlaget er sentrale temaer i denne utstillingen viser den like fullt arbeiderklassens livssituasjon. Få kunstnere har som Käthe Kollwitz klart å skildre proletarietets liv og kapitalismens umenneskelighet.

BELLMANN FRED ÅKERSTRÖM KLASSEKAMP

Foreningen Spartacus i Göteborg er en kulturforening med direkte tilknytning til KFMLr i Sverige. Foreningen arrangerer hver lørdag og søndag, ofte også fredager, kulturmøter i KFMLr's hus Marx-Engelshuset i 4. Långgat. i Göteborg. Selv om publikum hygger seg og omgivelsene innbyr til det, det er for eks. levende lys på bordene, er det ingen "krogstemning" i den forstand vi vanligvis legger i det begrepet. Møtene er selvsagt et ledd i klassekampen og et ledd i bevisstgjøringen av arbeiderklassen. Og sist, men ikke minst, å vise at kunst og kultur ikke bare er forbeholdt borgerskapet, men at kunsten og kulturen i aller høyeste grad tilhører arbeiderklassen. I Spartacus-gruppens møter er kun det beste godt nok. Som et av medlemmene sa: Her går det ikke med aktører og repertoar på stempelt kunstner, kunst og kultur, her må det være ekte saker som blir servert, ellers går det ikke. Vi har et meget kresent publikum.

"den røde Arbeideren"s medarbeider hadde sist i oktober anledning til å overvære en slik kulturfest i Marx-Engelshuset i Göteborg. Programmet den kvelden var opptreden av "Trio CMB" eller uforkortet Trio Carl Michael Bellmann. Trioen besto av en fløyttist, en cellist og Fred Åkerström, med Fred som det selvsagte midtpunkt. Da jeg kom til konserten hadde jeg ingen anelse om programmet, det eneste jeg visste var at Fred Åkerström skulle opptre. Og skal sant sies snek det seg inn en viss skepsis da jeg hørte programopplegget. Bellmann med Fredmanns Epistler, skrevet for to hundre år siden, eller for å si det på en annen måte: Viser - skre-

C. M. Bellman

vet nesten hundre år før den første av de fem store, Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao, hvis bilder dannet bakgrunnen for de opptredende - framført for revolusjonære kamerater i det tjuende århundre - - -

Skepsisen forsvant imidlertid ganske snart. Fred foredro Fredmanns Epistler

og bandt dem sammen på en slik blenden- de måte at en faktisk var tilstede i 1700-årenes Sverige. Vi sto ansikt til ansikt med de fattiges svarte elendighet, med barnealkoholisme, den enorme barnedødelighet, sult og fornedrelse av den fattige befolkningen. I grell motsetning så vi borgerskapets sorgløse og feststemte søte liv, champagne, vin, parfymerte parykker, krinoliner, fløyelsdresser og gullgallonerte vester osv.

Bellmann med sine 200 år gamle viser gikk "rett inn" i Marx-Engelshusets publikum, som etter det jeg forsto utelukkende besto av alminnelige arbeidsfolk. Jeg vet ikke hvor mange hundre som var tilstede i Marx-Engelshuset den kvelden, men etter applausen, eller rettere sagt, etter alt levendet å dømme skulle man tru det var tusener. Jeg skal ikke bruke forslitte klisjeer som at taket løftet seg - Marx-Engelshuset er et solid byggverk - men at taklampene formelig dirret er ingen overdrivelse.

Dagen etter konserten var jeg hjemme hos Fred. Hensikten med besøket var et intervju. Noe intervju i ordets egentlige forstand ble det ikke. Vi satt istedet - Fred, en kamerat av ham og jeg - og snakket om politikk i sin alminnelighet og om Bellmann i sin særdeleshet. Jeg fortalte om min skepsis forut for konserten og om det faktum at kongelig hoffmusikant Bellmanns 200 år gamle viser var blitt levendegjort for arbeidere i det tjuende århundre. Fred sa det slik: "Jeg mener at Bellmann for 200 år siden var klar over saker som vi fortsatt har som problem i dag, ikke å slåss mot - men som fenomen. Man kan identifisere seg med Bellmanns tekster fortsatt. Jeg er ingen profet og jeg har ingen akademisk plattform, men har man litt fantasi og leser man Bellmanns tekster så tror jeg at teorien holder.

Og jeg ville se den som med bøkene i hånd vil kunne få meg til å endre mening, jeg tror ikke det ville lykkes."

Kameraten til Fred sa det slik: "Bellmann er alltid beskrevet som overklassens dikter, men når arbeidere, som i går, i Marx-Engelshuset, får høre Bellmanns tekster slik Fred framfører dem, så kjenner arbeiderklassen seg mye mer igjen enn det borgerskapet gjør." Sammen konkluderte vi: Overbevisningen i forståelsen av teksten - at Bellmann faktisk innså urettferdigheten og djvelskapen i datidens Sverige - at borgerskapet ikke forsto det - og at borgerskapet derfor trykket Bellmann til sitt bryst.

Så langt Bellmann.

Det må være uomtvistelig at Fred Åkerström er en stor kunstner, han er solid forankret i arbeiderklassen. Hans siste yrke før han slo gjennom som trubadur var gruvarbeider. Han er overbevist kommunist - hvilket han aldri legger skjul på. Hans tolkning av teksten og hans foredrag av visene skjer ut fra hans bakgrunn og kommunistiske overbevisning. Derfor har Fred greid det svært få kunstnere har greid: Å gjøre god kunst tilgjengelig og forståelig for alminnelige arbeidsfolk. Dette, og i tillegg at han er en dyktig artist, gjør ham til en ypperlig propagandist og agitator, enten han synger Bellmanns viser eller nyere revolusjonære sanger.

EYV

Vi kan glede Arbeiderens lesere med å fortelle at Kommunistisk Arbeiderforbund søndag den 2. mars 1975 vil arrangere en underholdningskveld med Fred Åkerström som hovedaktør.

Red.

TIL VÅRE ABBONNENTER

Abonnementspris for 1975
den røde Arbeideren Kr. 20.-pr. år.
Røde Fane " 20.-pr. år.

Pengene kan betales på
postgiro 20 68 42.

Merk tallongen - A - for avisen og
- RF - for Røde Fane.

Adr: Røde Fane, Boks 2863 Kampen
Oslo 5.

Årgang 1973 av den røde Arbeideren
Kr. 7.50.

